

naša luč

1977

3

povejmo po domače!

pregovori

Kdor se z ognjem igra, se opeče.
Ogenj in voda dobro služita, a slabo gospodarita.
Kar si v ognju izgubil, išči v pepelu!
Ogenj se ne gasi s slamo.
Opečen otrok še v hladno jed piha.
Kdor hoče ogenj vžgati, se ne sme dima bati.
Pametni se pri ognju ogreje, nespametni opeče.
Kdor se hoče ubraniti ognja, mora iskre gasiti.
Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.
Kdor dela, se lakote ne boji.
Lenobi je vse pretežko.
Nedelo železo razjeda.
Črne roke — bela pogača.
Brez orača in pridnega kopača bi ne bilo ne kruha ne kolača.
Ura zamujena en vrne se nobena.
Marljivost tudi slabo glavo izboljša.
Brez setve ni žetve.
Bodi sam priden, pa ti ne bo treba biti zaviden!
Kdor je truden, zaspi na kamnu, lenuhu je pa še pernata postelja trda.
Hvaležnost dobroto razveseli.
Pogosta hvala je pridnosti slana.
Lepa beseda lepo mesto najde.
Potrpežljivost železne duri prebija.

Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri!
Kdor dobroto skaže, svoji sreči kola maže.
Ko prosi, zlata usta nosi, ko vrača, hrbet obrača.
Ni tako grdega otroka, da bi se materi ne zdel lep.
Da se resnica prav spozna, je treba slišati oba zvona.
Vprašala bo starost, kje ti je bila mladost.

kako rečemo

Nasmejala se je do solz.
Ves je bil iz sebe od veselja.
Prespal je pod milim nebom.
Neslo ga je čez drn in strn.
Oblegani grad se je sesul v prah in pepel.
Nenadoma se je zaslišal vik in krik.
Pobral je šila in kopita in odšel s trebuhom za kruhom.
Učenje mi ne dela preglavic.
Govoril je na pamet.
Vse znanje ima v mezincu.
Govorila je kot papiga.
Imel je prazno glavo.
Samo prazno slamo je mlatil.
Prihlačal je v sobo.
Topila se je od same sreče.
Saj vendar ne gori voda!
Bežali so, kar so jih noge nesle.
Spanec beži z oči.

primere

Točen je kot ura.
Neumen je, da bi ogenj tehtal.
Sedi kot na žerjavici.
Tadva sta prijatelja kot ogenj in voda.
Stara je kot zemlja.
Je učen kot knjiga.
Tenak je kakor bilka.
Gleda kakor birič.
Beži, kakor bi ga devet biričev podilo.
Nebo je bilo kakor oprano.
Drevo je bilo, kakor bi dremalo.
Mraz je bilo, da je dreveje pokalo.
Bilo mu je, da bi zavriskal.
Močan je kot bivol.

Novica se je raznesla kot blisk.
Kosmat je kakor sam bognasvaruj.
Beseda mu teče kakor sok v dobu.
Blešči se kakor svetlo sonce.

besede

BLIZU — ljudje so si blizu; sprl se je z nami, pa ga ni več blizu; ne dá nikomur blizu; nihče mu ne more blizu; rod je blizu na tem, da umre; kako blizu sreče sem bil!; mož je že blizu tridesetih.

BOB — kakor bob debele solze; vse je bob ob steno; reci bobu bob in popu pop!; zdaj sem se iz boba izdrl (= zdaj se šele v stvari spoznam).

BOBEN — sit kot boben; trebuh je napet kot boben; na to se spozna kakor zajec na boben; kmetija je šla na boben; pognati, spraviti na boben; grozil jim je z bobnom.

BOBNATI — dež bobna na šipe, po pločevinasti strehi; bobnati s prsti po mizi; bobnala je novico po vsej vasi.

BOBNETI — sod bobni; zemlja bobni pod koraki; v zemlji je votlo bobnelo; reka bobni čez jez; prst je bobnela po krsti; govornik bobni z odra; vlak je bobneč zdrvel čez most.

BOJ — boj se vname; oborožen boj, krvav boj; spustiti se v boj; boj na nož; na življenje in smrt; smrtni boj; besedni boj; kulturni, idejni boj; boj med mnenji; boj po časopisju; volilni boj; boj za vsakdanji kruh; boji proti diskriminaciji; boj za obstanek; petelinji boj.

Slika na naslovni strani: Cerkev na Podrebrji pri Polhovem Gradcu.

naša luč

1977 3

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 26
marec 1977

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	3 angl. f.
Avstrija	100 šil.
Belgija	220 bel. fran.
Francija	30 fr. fran.
Italija	6000 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	13 n. gld.
Nemčija	16 n. mark
Švedska	25 š. kron
Avstralija	6 av. dol.
Kanada	7 kan. dol.
ZDA	7 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

med nami rečeno

Zadnje čase se kaže v deželah vzhodnega bloka vedno večje nezadovoljstvo: žalostni gospodarski položaj in kršenje človeških pravic je ugodna zemlja za kotenje nezadovoljstva. Najbolj pogumni občani se organizirajo v protestne akcije, ki spravljajo komunistična vodstva ob živce.

Partijska vodstva vzhodnega bloka so zaradi protestnih gibanj vznemirjena, ker prvokrat

- potekajo ta istočasno, čeprav nedogovorjeno, v štirih najbolj važnih vzhodnih državah: ZSSR, Poljski, Češkoslovaški in Vzhodni Nemčiji;
- se je kritikom iz razumniških krogov posrečilo, da so se pri svojih protestih tesno povezali z delavci;
- se za oporečnike močno zavzemajo komunistične partije Zahodne Evrope;
- se oporečniki gibljejo pri tem v okviru zakonov in se poleg tega sklicujejo na Helsinke.

V Helsinkih so 1. avgusta 1975 šefi 35 držav — med njimi Brežnjev in vsi voditelji vzhodnega bloka — podpisali, da bodo njihove države v prihodnje „pospeševale učinkovito uveljavljanje civilnih, političnih, gospodarskih, socialnih, kulturnih in drugih pravic in svoboščin, katere vse izvirajo iz človekovega notranjega dostojanstva in so bistvene za njegovo svobodno in polno uresničenje“.

V Sovjetski zvezi se pojavlja vedno več oporečnikov, ki obtožujejo oblasti kršenja človeških pravic. Poleg tega je prišlo 8. januarja v moskovski podzemski železnici do sabotaže: eksplozija je po poročilu zahodnih dopisnikov zahtevala 7 do 22 mrtvih. Isti dan naj bi prišlo še na štirih drugih krajih Moskve do eksplozij.

Ob lanskih delavskih stankah v Radomu in Ursusu zaradi hipnega povišanja življenjskih stroškov je policija precej delavcev zaprla. Proti temu je bil lani septembra v Varšavi ustanovljen Komite za obrambo delavcev. 172 poljskih razumnikov in igralcev, članov tega Komiteja, je pred kratkim zahtevalo v posebnem dokumentu od vlade ustanovitev parlamentarnega odbora, ki naj preišče, koliko je pri lanskih nemirih policija zlorabila svojo oblast.

242 čeških državljanov je izročilo 1. januarja praški vladi in parlamentu dokument, imenovan „Karta 77“. V njej obtožujejo podpisniki domači režim kršenja državljanskih pravic in človeškega dostojanstva, kritizirajo pomanjkjivo obrambo pred obrekovanjem in žalitvijo in zelo veliko negotovost pred zakonom.

Pred nedavnim so postavile vzhodnonemške oblasti v Vzhodnem Berlinu pred poslopje, v katerem se nahaja urad stalnega zahodnonemškega zastopstva, policajce, ki naj bi odvrčali svoje državljanke od obiskov tega urada.

Vzhodnoevropska partijska vodstva postajajo ob vsem tem vretju živčna in segajo po najbolj prostaških sredstvih, da bi ga zatrla; oporečnike vodijo v zapor ali umobolnice, javno jih razglašajo za prodance Zahoda, neprestano jih zaslišujejo, poslužujejo se tudi sile, za katero najemajo neznane plačance.

Kljub vsemu se prepad med režimskim aparatom in ljudstvom širi in poglablja. V velikem rdečem imperiju vre, kot že dolgo ne.

Zborovalce na teološki fakulteti v Ljubljani (profesorje, zastopnike študentov teologov, voditeljev semenišč ter predstavnikov redovnih skupnosti) je obiskal novi predsednik komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnost-

JUGOSLOVANSKI NASKOK NA MOUNT EVEREST — Sedma jugoslovanska alpinistična himalajska odprava bo spomladi leta 1979 skušala osvojiti najvišji vrh na svetu — Mount Everest. Jugoslovanski alpinisti bodo skušali doseči cilj, vzpenjajoč se po zahodnem gre-

javnost, da je namreč v državi 800 tisoč alkoholikov. Naj obvelja prva ali druga številka, alkoholikov je veliko!

OKTOBRA POPREČNI DOHODEK 3.741 DIN — Po zadnjih podatkih, ki jih je objavil zvezni zakon za statistiko, so poprečni osebni prejemki v lanskem oktobru znašali 3.741 dinarjev, kar pomeni, da so bili za 22 odstotkov večji kot v istem mesecu prejšnjega tj. 1975. leta.

kaj pa doma?

mi Kolman. Dr. Rode je začel razkladati svoje dogodivščine z zadnjih manevrov na orožnih vajah. V vrstah udeležencev orožnih vaj je bilo razmerje do duhovnika naravnost odlično, oficirjev do nas nezamenljivo. Zanimala so jih teološka vprašanja, vprašanja o Bogu, Cerкви, kristjanih... Nenačrtovana srečanja, po uro in več. Brevirja ni bilo mogoče opravljati... Na koncu smo še ugotovili, da je v vsaki četi po kak duhovnik, še škof bi nas tako ne razporedil.

(Družina, Ljubljana 77/1)

Nadškof Pogačnik je na no-voletnem srečanju pri verski komisiji med drugim dejal:

„Cerkev na Slovenskem s svojim prizadevanjem za versko poučenost in moralno poštenost ljudstva, upamo, izdatno prispeva k materialnemu in moralnemu napredku naše domovine, in se tako, upamo, kot pozitiven in konstruktiven dejavnik vključuje v današnjo stvarnost. Pač upravičeno pričakujemo, da bodo to pozitivno vlogo Cerkev na Slovenskem znale ceniti in upoštevati tudi vse družbene sile.“

benu, ki ga doslej ni poskušala preplezati nobena izmed enajstih odprav, ki so že stopile na Mount Everest. Odprava, v kateri bo 25 najbolj izkušenih alpinistov, želi s tem potrditi ugled, ki si ga je pridobila, ko je osvojila vrh Kangbačen ter preplezala tri tisoč metrov visoko, strmo in zaledenelo južno steno Makaluja.

ALKOHOLIKOV JE VELIKO — Na zadnji seji odbora zveznega zbora skupščine Jugoslavije za delo, zdravje in socialno politiko so navedli najnovejši podatek, da je v državi okoli 400 tisoč alkoholikov. S tem so razveljavili podatek, s katerim je bila poprej seznanjena

MARMORJA ZA DVE STOLETJI — V Makedoniji so v vasi Merzen-Orahovac okoli 35 km zahodno od Kavadarcev, odkrili velike sklade marmorja. Odkrili so bogato nahajališče kakovostnega krednega marmorja v štirih osnovnih barvah: sivo-beli, sivo-rožnati, rožnati in temno rožnati. V kratkem bodo začeli najdišče izkoriščati. Na tujem vlada veliko zanimanje za marmor na tem področju.

ZAKON O VARNOSTI IN O REDU NA SMUČIŠČIH — Slovenski izvršni svet je 3. februarja razprav-

Grad v Muretincih. V ozadju baročni grad Borl, od koder je najlepši razgled na okolico in Ptujsko polje.

ljal o osnutku zakona, ki naj bi urejal varnost na zimskih športnih terenih. Zakon bo zadeval upravo športnih središč kakor tudi obiskovalce-športnike. Nekatere evropske dežele že imajo dolgo tovrstne predpise.

ZDOMSKI DELEŽI — Kaže, da so se jugoslovanski dohodki od zdomev lani bolj povečali, kot so se bili predlani. Leta 1975 so se namreč povečali za 4,6%, v prvih enajstih mesecih lani so od predlanskih bili za 10,1% višji ter so znašali 29,7 milijarde dinarjev. Na prvem mestu je še zmeraj izvoz, že na drugem mestu so devizni dohodki, ki so jih poslali zdomeci, saj je znašal njihov delež 21,6%. Na tretjem mestu so devizni dohodki od prometa in šele na četrtem mestu je turizem.

ZDOMCI SO ŠLI NA POT — V Odrancih se je župnijsko občestvo poslovilo od tistih, ki so prihiteli iz evropskih mest za božične praznike. Slovesni poslovitveni maši je sledila prireditev, ki jo je zdomec v slovo pripravila pošolska veroučna mladina. Iz malokatereslovenske vasi tujina sprejme toliko delavcev kot prav iz Odranc. Vseh zdomev je 210 (39 fantov, 13 deklet, 117 poročenih moških in 40 poročenih žena). Zanimiva zamisel, slovo od zdomev, je bila tudi po drugih prekmurskih župnijah.

JANUAR JE BIL NA SLOVENSKIH CESTAH DOKAJ VAREN — V prvem mesecu letošnjega leta je na slovenskih cestah umrlo 31 ljudi. Ali je to mnogo ali malo, nam boljše pove primerjalni podatek o številu mrtvih v istih mesecih minulih let. Če vzamemo v primerjavo zadnjih pet let lahko ugotovimo, da je bilo januarja manj smrtnih žrtev samo leta 1972 (22), leta 1973 jih je bilo 39, leto kasneje 34, v letih 1975 in 1976 je število žrtev naraslo na 42. Letošnjih smrtnih žrtev je bilo največ na ljubljanskem področju, na murskosoboškem področju ni bilo nobene nesreče s smrtnim izidom.

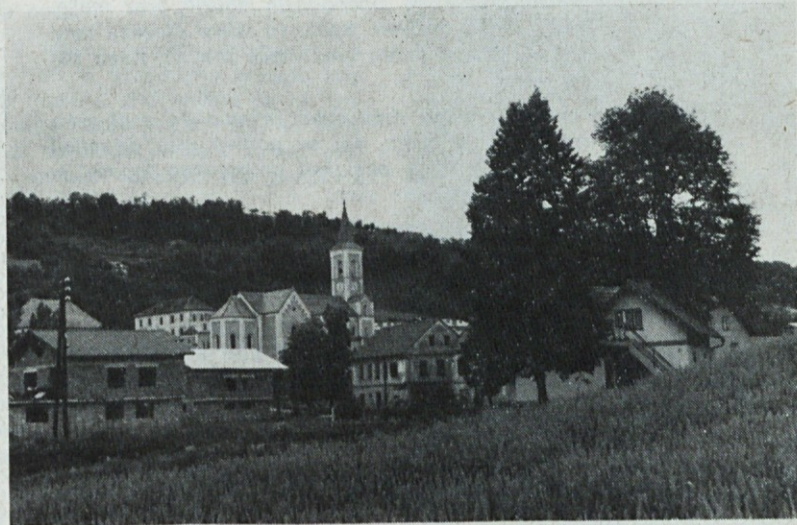
„VZORNA“ DISCIPLINA NA CESTI — Kar se discipliniranosti tiče, je očitno, da so ljubljanski vozniki v lanskem letu manj spoštovali cestno prometne predpise kot leto pred tem. Lani so vozniško dovoljenje v poprečju odvzeli vsakemu 22. lastniku, leto prej pa vsakemu 23. Tako so lani odvzeli 4544 voznikom (leto prej 4028). Med tistimi, ki so bili ob dovoljenju, so daleč na prvem mestu vozniki, ki so jih za volanom zalotili pod vplivom alkohola. Zdomci, ki so prihajali v kolonah v domače kraje, lani na

Rogatec leži blizu Rogaške Slatine, v tesnem grlu doline, kjer gre cesta čez Haloze proti Ptuj.

Ljubljanskem področju niso povzročili hujših nesreč.

dalje na 10. strani

Sv. Križ pri Rogaški Slatini (slovito zdravilišče in letovišče v bližini Haloze) z župnijsko cerkvijo.

Predragi moji farani!

Dobro vem, da je moja fara fara posebne vrste in da torej ne smem pričakovati, da bi prišli vsako nedeljo vsi farani k našim mašam. Saj ne živijo blizu cerkve, kot je to v rednih farah, pa tudi ura naših maš je običajno kaj nepripravna — smo pač odvisni od drugih.

Tolažim se, da gre kljub temu določeni odstotek mojih faranov vsako nedeljo k maši. Pa se na drugi strani spet bojim, da je še precej večji odstotek takih, ki ne hodijo k maši ne sem ne kam drugam.

Res je sicer, da ni udeležba pri nedeljski maši nezmotljivi termometer našega krščanstva, gotovo je pa vsaj neko znameenje letega. O krščanstvu tistega, ki ne gre nikdar k maši ali pa le zelo redko, bi si upal dvomiti.

Seveda ni mogoče nikogar k maši vleči za lase. A se ne redko sprašujem, kaj naj storim, da bodo ljudje vsaj toliko doumeli skrivnost maše, da se je bodo redno udeleževali.

Da ima Cerkev mašo in sploh Jezusovo navzočnost med nami pod podobo posvečenega kruha za svoj največji zaklad, sem že velikokrat omenil. Da so gledali svetniki v tej skrivnosti središče vsega svojega življenja in dela, tudi. Da je Kristus postavil ta zakrament kot svojo oporoko, nekaj ur pred odhodom s sveta, prav tako. Da ga je postavil v obliki hrane in pijače in s tem nakazal njegovo važnost, tudi. Da se daje Jezus pri maši svojemu Očetu ponovno popolnoma na razpolago, da bi nam Oče odpustil grehe, tudi.

A vse te resnice lahko puste človeka še vedno tako neprižadetega, da zlahka ostaja ob Gospodovih dnevih brez maše. Mislim, da je treba mašo doživeti. Samo to lahko človeka tako pritegne, da se mu bo zdel teden brez maše prazen. Kako naj verniki mašo doživijo?

Pri pridigi morajo zvedeti Kristusovo resnico na vsebinsko poln in oblikovno zanimiv način, saj se gotovo niso pripeljali kilometre daleč zato, da bodo poslušali dolgovozno leporečje. Ta plat maše je predvsem moja skrb.

Doživeti morajo mašo tudi sicer: ob lepoti božje hiše (luči, rože, gretje, zgradba sama, slikarije...), posebno pa še ob molitvah in petju. Čim več naj bi bilo skupne molitve in petja. To je pa predvsem Vaša skrb.

Vtis imam, da ste se zadnji čas malo naveličali pri maši glasno moliti in peti. No, tu bo treba več napora — brez sodelovanja namreč maše ne boste doživeli.

Prav lepo Vas pozdravljam!

Vaš župnik

**blagor -
komu?
gorje -
komu?**

Ko je Jezus ustanovil svoje kraljestvo, mu je dal tudi ustavo. V zapisu evangelista Luka je ta začrtana strogo geometrično: deli se v dva dela, pozitivnega in negativnega, vsak od njiju vsebuje štiri natančno si odgovarjajoče člene, sleherni od osmih členov pa je spet zgrajen po enotnem vzorcu.

1. in 5. člen — BLAGOR VAM, REVNIM, KAJTI VAŠE JE BOŽJE KRALJESTVO, ČE VAS VAŠA REVŠČINA VODI K BOGU! GORJE VAM, BOGATAŠEM, KAJTI IZGUBILI STE BOŽJE KRALJESTVO, KER STE VSO SVOJO TOLAŽBO NAŠLI V POLNIH MOŠNJAH!

Jezus blagruje proletarce vseh časov, kajti njihov materialni in socialni položaj jih naravnost sili v to, da iščejo bistveno izboljšanje svojega stanja v Bogu. Prav tako je pa denar za kapitaliste lahko tista stena, ki jim zagradi pogled k Bogu. Dokončno bogastvo in dokončna revščina sta vredni Jezusovega blagovanja oziramo gorja.

2. in 6. člen — BLAGOR VAM, LAČNIM, KAJTI NASIČENI BOSTE V VEČNOSTI, ČE SE V SVOJEM BREZIZHODNEM PLOŽAJU NASLONITE NA BOGA! GORJE VAM, SITIM, KAJTI STRADALI BOSTE VSO VEČNOST, KER NISTE BILI LAČNI BOŽJIH DOBROT!

Jezus blagruje sestradance, če jim je njihovo stradanje povod za intenzivnejše iskanje božje hrane. Prav tako pa izreka gorje nad tistimi s polnimi želodci, ki jim je mast zalila oči in ušesa, da jim je postal Bog neviden in neslišen.

3. in 7. člen — **BLAGOR VAM, JOKAJOČIM, KAJTI VSO VEČNOST BOSTE VESELI, ČE STE SE SPOSOBNI SKOZI SOLZE ZAGLEDATI V BOGA! GORJE VAM, KATERI SE SEDAJ VESELITE ZUNAJ BOŽJIH POSTAV, ZAKAJ JOKALI BOSTE VSO VEČNOST!**

Jezus blagoslavlja ponižane in razžaljene, če jim je žalost vzvod za tesnejšo povezavo v Bogom. Izreka pa gorje nad tistimi, ki si iščejo naslad zunaj božje volje. Ko bodo stvari izginile, bo ostal Bog kot edini vir veselja in žalosti.

4. in 8. člen — **BLAGOR VAM, KADAR VAS BODO ZARADI KRISTUSA SRAMOTILI IN PREGANJALI, KAJTI VELIKO JE VAŠE PLAČILO V NEBESIH, ČE STE SE LE V SVOJEM TRPLJENJU VRGLI BOGU V NAROČJE! GORJE VAM, KADAR VAS BODO LJUDJE HVALILI ZARADI VAŠEGA NASPROTOVANJA KRISTUSU, KAJTI VELIKA BO VAŠA KAZEN V VEČNOST!**

Jezus je pod nebom edini, ki ga je dal Bog ljudem kot pot v večnost. Vdano trpeti zanj je visoka stopnja ljubezni in zato vredna plačila. Nje nasprotje je vredno nasprotnega. Oboje pa vso večnost.

Ta Jezusova postava je za 180° obrnjena od naših običajnih predstav, saj imamo vsi rajši denar kot prazne žepe, polne krožnike kot prazne, smeh kot solze, pohvalo kot smešenje. A je takšna, ker je Jezus premaknil težišče človekovega bivanja iz časa v večnost. S tem je pa odprl krhki človekovi eksistenci brezmejno dimenzije.

Kdor očita Jezusovi ustavi napeljevanje k brezdnelju ali poveičevanje mrzkosti, tisti se ni dokopal niti do lupine te ustave.

---

ali ste na to kdaj pomislili?

---

le molk zaneti iskro Besede

Kljub napredku, kljub temu, da so izginile telesne razdalje, se človek ne zna več sporazumevati s sočlovekom in razdalje med človekom in človekom, čeprav živita v isti sobi, merimo na milijarde svetlobnih let.

Ljudje govorijo, veliko govorijo. Morda govorijo preveč. O vsem govorijo in se ne morejo sporazumeti.

Morda bi morali zamenjati sredstva, da bi zagotovili medsebojno razumevanje. Ne smeli bi se več prepuščati besedi, ampak molku. Beseda ne pomeni nič več, zlasti ne, če privre iz bojazni pred molkom namesto iz polnosti molka. Morda se bomo bolje, globlje razumeli, če bomo molčali.

Skušajmo prenesti to stanje na področje molitve! Čeprav molimo, imamo včasih občutek grozne osamelosti. Zdi se nam, da postaja razdalja med nami in Bogom vedno večja. Mi ne govorimo, On nič ne pove.

V takem primeru skušajmo pomolčati in skrajšajmo besede svojih molitev. „Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogani! Mislijo namreč, da bodo uslišani zaradi svojih mnogih besedi. Ne postanite njim podobni!“

Napaka „poganov“ je torej v pričanju, da „bodo uslišani zaradi mnogih besedi“.

Zdi se mi, da iz tega sledi dovolj jasen nauk: Naj nas Bog poslušša, ko molčimo! „Ko je globok molk objemal vse in je noč dosegla sredino, je tvoja vsemogočna beseda iz nebes priletela.“

Le molk zaneti iskro Besede, ki prihaja od zgoraj. Molitve, ki je

sestavljena iz mnogih besed, se tudi Bog naveliča. Mi pa ostanemo uklenjeni v svojo samoto.

Arabski pregovor pravi: „Odpri usta le takrat, ko si gotov, da je tisto, kar hočeš povedati, lepše kot molk.“

Razumljivo je, da ta pregovor velja tudi za molitev.

„Neštete vrste angelov obkrožajo božji prestol. Njihov glas je kot zlato, srebro in čista voda ter hvalijo Gospoda — a le od daleč. Ne upajo si preveč blizu. Samo

eden se približa. In kdo je to? Angel molka." (N. Kazantsakis).

Vedi, da se najbolj približa Bogu tista molitev, ki je stkana iz mol-

ka. Mi pa govorimo in blebetamo. Bojimo se božje besede, zato hočemo prvi nastopati. Obsujemo ga s svojim klepetanjem in mu zavezemo usta.

Pristna molitev ni le v naših besedah. Prava molitev je predvsem v poslušanju božje besede. Umolkujemo torej, da bomo slišali, kaj nam hoče Bog povedati, kaj hoče on od nas.

Poslušaj, človek, ki moliš! Če znaš poslušati in odpreti ušesa, boš spoznal, da je tvoja molitev pristna.

Na Daljnem vzhodu sem se v nekaterih templjih začudil ploskanju z rokami. Prepričal sem se, za kaj gre. Preden so začeli moliti, so verniki pred kipom božanstva z rezkimi udarci ploskali z rokami, da bi božanstvo opozorili, če bi bilo morebiti raztreseno.

Mislím, da vsaj za nas velja ravno nasprotno. Ko mi molimo, bi moral Bog zaploskati z rokami, da

knjiga o našem vedenju

Mnogi mohorjani so letos izjavljali, da so od vsega knjižnega daru celjske Mohorjeve družbe najbolj veseli knjige prof. Mirka Mahničiča o lepem vedenju. Prav tako knjigo smo potrebovali.

To ni knjiga o lepem vedenju, kakor smo jih vajeni. V njej ni ve-

liko navodil, kako je treba držati žlico in vilice, zavezovati kravato, kakšne čevlje je treba obuti za to ali ono priložnost. Ta pravila so daleč manj važen del knjige.

Knjiga — to je njena neponovljiva vrednost — pa naglašá tisto, čemur pravimo kultura srca, srčna omika. Če sem sporočilo knjige prav razumel, je osnovna zahteva srčne omike — spoštovanje. Spoštovanje do vsega. Že na prvi strani pisatelj topla opisuje svojega starega ata, kako je spoštljivo rezal kruh in ga mazal z zaseko in kako se je kar z neko pobožnostjo napil čiste studenčnice.

Nato se — brez posebne razporeditve, a naravno in prijetno — nizajo dogodki in spomini, nauki in navodila, razmisleki in priporočila samemu sebi, vse tako zglašeno in prav zato preprosto, da je že elegantno, kar je znamenje popolnega obvladanja snovi.

Nič mučnega iskanja, kako bi povedal, nič narejenega, zapletenega, skrotovičenega; vse je preprosto, umljivo, privlačno za vsakega bralca.

Tudi najzahtevnejši sladokusec jezika bo z užitkom prebiral to dognano delo.

Naš pisatelj piše, kakor čuti, in čuti z vsem svojim bitjem vso polnost bitij krog sebe. Kako zna pisati o kruhu, o vinu, o cvetju, o živalih, posebno o psih. Najbolj pa seveda o odnosu do vsakega človeka, prav do vsakega: naj bo to znanec, ki ga srečam na ulici, predpostavljeni ali kolega, star ali mlad ali otrok, sopotnik v avtobusu ali sopotnik za vse življenje.

Kot vzor opisuje svojega pokojnega župnika, kot nasprotje nekega drugega duhovnika in neko družbo v vlaku, ki se je vedla tako, da se bralec zgrozi in se nehote vpraša: „Ali nisem tudi jaz ne-spoštljiv do vsega, kar me obdaja,

bi postali pozorni in bi prisluhčili njegovim željam, njegovim navdihom in ukazom.

Kako nam gredo na živce nekateri klepetavi ljudje! Ko hočejo razložiti svoj „primer“, začnejo s prazgodovino in se spuščajo v vse prazne potankosti ter navajajo na stotine okoliščin, ki nimajo s stvarjo samo sploh nobene zveze.

Po treh minutah ti je jedro vprašanja že znano in hočeš zaustaviti ploho besed.

„Prosim vas, pustite me, da vam vse povem, drugače bi me ne mogli razumeti!“

In pri vsem tem ostaneš ti bedak. Nič drugega ti ne preostane, kot da čakaš, da se oblaki izlijejo do zadnje kapljice. In tisti, ki je prišel k tebi po nasvet, odhaja, ne da bi slutil, da bi bilo pri vseh plohi besed morda le koristno vsaj dve minuti poslušati tistega, h kateremu je prišel po nasvet.

Vrh vsega se ta klepetavec zače k svojemu prijatelju in mu potoži: „Veš kaj, ta gospod me je

docela razočaral. Vedno je tako molčeč...“

Jaz pa sem pri celem razgovoru morda komaj šestkrat mogel vskočiti s kakšnim „toda, vendar, če, gotovo“. Nato sem moral zopet utihniti pred prijetnim zgovornim obiskovalcem, ki je prišel prav zato, da bi slišal moje mnenje.

Morda bi moral imeti tudi pri svojih molitvah pred očmi to sliko: Bog je naveličan našega klepetanja in nas nenadoma prekine: „Dovolj! Razumel sem. Ali smem zdaj jaz nekaj povedati?“

Če hočemo razumeti, kaj je molitev, se moramo zavedati, da ima tudi Bog pravico „povedati svoje mnenje“. In to je najbolj važno. Njegovi pogledi, njegovi načrti, njegovo mnenje, njegova povelja.

Kdor moli, zve, kaj Bog hoče od njega. Ni dovolj, nekaj zahtevati od Boga. Sprejeti moramo tudi njegove zahteve.

Brez tišine pa je seveda vse to nemogoče.

Mi pa si morda upamo razgla-

šati, da nas je Gospod razočaral... Da je tako molčeč!

„V ljubezni je tišina več vredna kot dolg govor.“ (Pascal). Že sveti Avguštin je opozarjal: „Ena stvar je dolg razgovor, druga stvar je dolga ljubezen... Pri molitvi ne smemo uporabljati veliko besed.“

Alessandro Pronzato

do ljudi in življenja?“ Ta zgodba v vlakcu doseže dno našega slabega vedenja, bahavosti, s katero zaničujemo vse okrog sebe in s tem razvrednotimo tudi sebe.

Vrhunec pa — po mojem vtisu — doseže knjiga z zgodbo o indijanskem poglavarju, ki je vneto branil deželo svojega rodu pred požrešnostjo belcev. Hoteli so jo namreč kupiti za denar. V sinu narave se je vse uprlo: Kako je mogoče kupiti nebo ali ga prodati, ali toplino zemlje? Kako bi prodal sinjino neba in bleščanje vode, lesk smrekovih iglic, mrak sredi gozdov? Vse to je njegovemu ljudstvu sveto! Tudi zemlja, prst, skalnati vrhovi, sončni travniki, vse to je del naše družine. V njih so naši očetje, ki so vrnili svoja telesa materi zemlji, in v naših vodah se pretaka tudi kri naših prednikov... Beli človek pa ravna s svojo materjo zemljo kakor z rečmi, ki se dajo kupiti, ropati in prodajati...

To je najbolj žalostno. Pozabili smo, da smo otroci narave in „razžaliti zemljo pomeni zaničevati njenega Stvarnika“. Tako globoko se je v nas zažrla potrošništvo, da imamo do vseh reči samo potrošniški odnos: kaj lahko dobim iz te ali one rastline, živali, skale, gore, morja; kakšno korist (izraženo v denarju ali užitku) lahko iztisnem iz srečanja s tem ali onim človekom.

Oglušeni smo za šepet, s katerim živo in mrtvo pripoveduje, ne o svoji uporabnosti, ampak o sebi: o svoji skrivnosti, o čudežu svojega bivanja, o polnosti svoje lepote, o bogastvu svojega ustroja, o svoji ustvarjenosti in podarjenosti, o svojem poreklu iz čudovitega sveta onkraj vsake „uporabnosti“.

Domišljamo si, da smo „napredni“ in „osvobojeni“, v resnici pa smo padli globoko pod raven naših neposrednih prednikov, ki so živeli v „družinski skupnosti“ s

skrivnostmi sveta in življenja. Da ne govorimo o naših davnih prednikih, v katerih je še neizkvarjena govorila človeška narava in jim je vse bilo „sveto“.

Industrijski in tehnični razvoj je stvari sicer podredil naši koristi, kar je dobro, a jih je žal tudi „razočaral“, kar ni dobro in tudi potrebno ne, celo je protinaravno: stvari niso zaradi večje uporabnosti prav nič izgubile na skrivnosti svojega obstoja.

Kakšna naloga za nas odrasle: sebi in otrokom odkriti skrivnost pisane množice bitij, ki niso samo nekaj za nas, ampak so najprej sama v sebi lepa!

A v ta namen bi morali tudi odrasli postati spet otroci. Otrok je že na tej stopnji: vsako stvar občuduje, zagledan je vanjo, pogovarja se z njo, vsako bitje mu pripoveduje o sebi.

Miha Žužek

spoved po novo

(D = duhovnik, S = spovedanec)

● SPREJEM

D: Bog daj!

S: V imenu Očeta...

D: Jezus je rekel: „Nisem prišel klicat k pokori pravičnih, ampak grešnike.“ Zato zau-pajte vanj!

S: Amen:

● BOŽJA BESEDA

D: Poslušajmo Jezusa, ki nam govori: „Kakor hočete, da bi ljudje vam delali, tako delajte tudi vi njim. Ljubite svoje sovražnike, delajte dobro in posojajte, ne da bi kaj pričakovali, in vaše plačilo bo veliko in boste sinovi Najvišjega. S kakršno mero namreč merite, s takšno se vam bo odmerilo.“

● IZPOVED GREHOV IN POKORA

S: Moji grehi so: ...

D: (dá nasvete in pokoro.)

● KESANJE IN ODVEZA

D: Obudite kesanje!

S: Oče, grešil sem zoper tebe. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Bodí milostljiv meni, grešniku!

D: Bog, Oče usmiljenja, ki je s smrtjo in vstajenjem svojega Sina svet spravil s seboj in poslal Svetega Duha v odpuščenje grehov, naj ti po službi Cerkev podeli oproščenje in mir. IN JAZ TE ODVEŽEM TVOJIH GREHOV V IMENU OČETA IN SINA † IN SVE-TEGA DUHA.

S: Amen.

● ZAHVALA BOGU IN ODSLOVITEV

D: Blagor človeku, ki mu je krivda izbrisana in so mu grehi odpuščeni. Veseli se, brat, (sestra,) raduj se v Gospodu! Pojdi v miru!

sodelujte tudi vi!

2. enota

prenova slovenske Cerkve

Slovenski škofje so se odločili za pokoncilsko prenovo slovenske Cerkve. Izdali so listino o zakramentih in želé, da o njej razpravljamo vsi slovenski katoličani.

NAŠA LUČ objavlja omenjeno listino po enotah. Vsi, ki Vam pridejo ta besedila v roke, razmišljajte in razpravljajte v majhnih skupinah po župnijah ali zasebnih stanovanjih o njih! Kritiko, predloge, izboljšave in druga spoznanja sporočite svojemu slovenskemu župniku, nacionalnemu delegatu v svoji deželi ali pa direktorju slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu msgr. Kunstlju!

Sedaj imamo priložnost, da dejansko prispevamo k prenovi slovenske Cerkve. S svojim sodelovanjem bomo dokazali, da nam je Cerkev res pri srcu.

CERKEV JE TEMELJNI ZAKRAMENT

● *Kristus se je s svojim vstajenjem in vnebohodom umaknil z vidnega obzorja, a je ostal na svetu dejavno navzoč: na neviden način po svojem Duhu, na viden način pa po Cerkvi, ki jo je ustanovil ter oživil s Svetim Duhom in napravil za svoje živo orodje, živi organ odrešenja.*

Kdaj je Jezus poslal Cerkvi Svetega Duha? Iz katerih njegovih besed vemo, da bo vedno navzoč v Cerkvi?

● *Cerkev je zato naprej živeči Kristus, nadaljevanje njegovega zemeljskega življenja in odrešenjskega delovanja. Kakor Kristus je tudi ona zakramentalna, je veliki, temeljni, splošni ali „vesoljni zakrament odrešenja“. Cerkev je vidno in učinkovito znamenje nevidne odrešenjske Kristusove in s tem božje navzočnosti med ljudmi.*

Na kaj bi morala Cerkev paziti ob resnici, da je ona naprej živeči Kristus?

● *Mi kot skupnost kristjanov smo torej zakrament. Kot vidna skupnost kažemo na Kristusa, na Boga,*

na božje življenje. Povzročamo ali bi vsaj morali povzročati združenje s Kristusom in z Bogom.

Kako naj kristjani povzročamo združenje ljudi z Bogom?

● *Zopet vidimo, da znamenje za povezanost z Bogom ni kak predmet, ampak je to skupnost živih oseb, ki imajo v svoji sredi živo osebo Jezusa Kristusa in jih oživlja Sveti Duh. Žal je ta skupnost, ki je sestavljena iz slabotnih ljudi, večkrat premalo zakrament, premalo človeška in premalo božja.*

Kje se posebno kaže v naši župniji to, da smo kristjani premalo znamenje, po katerem bi se drugi ljudje povezovali z Bogom?

Sedem zakramentov v povezanosti s Kristusom in Cerkvijo

● *Kristus pa ni le sam zakrament, ni le sam uporabljal zakramentalnih znamenj, ni le ustanovil zakramentalne Cerkve, ampak je v tej Cerkvi postavil tudi sedem zakramentov ali „svetstev“, kakor sta jih imenovala slovanska apo-*

stola sv. Ciril in Metod in še v naših dneh v Prekmurju. „Kar je bilo na našem Odrešeniku vidnega, to je prešlo v zakramente.“ (Sv. Leon Véliki).

*Zakaj sta sv. Ciril in Metod ime-
novala zakramente „svetstva“?*

● *Zakramenti so sedmeri stebri Cerkve, sedmeri izviri božjega življenja. Ko podeljujejo božje življenje, izpolnjujejo najgloblje hrepenenje človeštva po združenju z Bogom, po občestvu z njim. Hkrati povezujejo ljudi tudi med seboj. Namen zakramentov je predvsem posvečevanje in poučevanje ljudi, rast Kristusovega telesa in božje česčenje.*

Kako bi ljudje drveli k izviru vina, ki bi ga lahko zajemali zastonj! Zakaj ne drve k izviru neskončno kvalitetnejše „pijače“, k zakramentom?

● *Zakramenti so torej najtesneje povezani s Kristusom, ki je kot prazakrament izvir milosti vseh zakramentov, in s Cerkvijo, ki jo Kristus po Svetem Duhu napravlja za orodje svoje in Očetove odrešujoče ljubezni do človeštva.*

Ali nam je prišlo kdaj pri spovedi ali obhajilu na misel, da smo se tedaj tesneje povezali s Kristusom in s kristjani? Kaj vse bi takšna zavest dvojne povezave lahko rodila v naših srcih?

Zakramenti so srečanja s Kristusom

● *Zakramenti so vidna znamenja, ki ponazarjajo in podeljujejo nevidni božji dar milosti. Po njih pridemo v življenjski stik z umrlim in poveličanim Kristusom ter njegovim odrešenjskim delom. Z njimi Jezus Kristus nenehno daje vernim svojega Svetega Duha in dela iz njih sveto ljudstvo, ki se daruje v njem in po njem Očetu v prijeten dar. Tisto božje življenje, ki ga je Kristus prejel s svojim poveličanjem, daje tudi nam, svojim bratom in sestram, saj je naš starejši brat.*

Zakaj se tako težko vživimo v misel, da prihajamo po zakramentih v živi stik s Kristusom?

● *Prejemanje zakramentov zato pomeni začetek našega pobožanstvenja, našega poveličanja. Jezus je najvišji vzor človeka, človek v polnem, najvišjem pomenu. Čim bolj smo podobni Kristusu, tem bolj smo ljudje, zato vedno bolj koristni sodelavci tudi pri graditvi tega sveta.*

Kakšno konkretno korist bi imelo naše naselje ali naša mestna četrt od kristjanov, ki bi svojo vero polno živeli?

● *Zakramenti so kakor Kristusove roke, ki zdaj segajo do nas, kakor osebna Kristusova beseda, ki jo zdaj poslušamo. Tako se moremo v vsakem času in kraju srečevati s Kristusom na način, ki je v polnosti človeški. Za nas veljajo besede sv. Ambroža: „Od obličja do obličja si se mi ti, Kristus, pokazal; v tvojih zakramentih se srečam s teboj.“*

Kaj bi si želeli od delivcev zakramentov, da bi zakramente doživeli kot Kristusove roke in njegovo besedo? Kaj bi morali storiti za to mi?

Praktične smernice

1. Delivec zakramentov si bo prizadeval, da bo zakramente podeljeval spoštljivo, zbrano in lepo; tako se bo tudi sam posvečeval. Da bo vse to dosegel, se mora najprej sam vživeti v duha posameznih obredov, jih dobro preučiti in večkrat premišljevati. Le tako bo mogel uporabiti vse bogate možnosti novih obrednikov in bo delitev zakramentov prilagodil konkretnemu občestvu.

Kakšne skušnje imate glede podeljevanja zakramentov? Kaj vam je najbolj všeč, kaj najmanj?

2. Dovolj pogosto — še posebej pred delitvijo in v zvezi z njo — bo razlagal svete obrede in božjo besedo, ki ima pri delitvi zakramentov zelo pomembno mesto. Svete obrede je že zato treba po-

gosto razlagati, da ne postanejo za udeležence zgolj navada.

Kaj bi si glede tega posebno želeli?

3. Za tiste, ki hočejo prejeti kak zakrament, je — v navadnih razmerah — potrebna temeljita priprava za prejem zakramenta in dejavno sodelovanje pri sami delitvi.

Kako se pripravljate na spoved in obhajilo? Kako je bilo s sodelovanjem pri ostalih zakramentih?

4. Zakramentov nikoli ne smemo pojmovati ločeno od celote krščanskega življenja, saj jih je Kristus postavil zato, da bi bili viri za oblikovanje krščanskega življenja. Med krščanskim življenjem in zakramenti že zato ne more in ne sme biti ločitve, kaj šele nasprotja, ker je povsod na delu s svojo milostjo Bog.

Ali so tudi pri Vas primeri, ko se neverni pohujšujejo nad kristjani, ki hodijo vsak dan k obhajilu, ki pa sicer ne živijo krščansko? Kako naj v svojem vsakdanjem življenju vzpostavimo zvezo z zakramenti?

kaj pa doma?

nadaljevanje s 3. strani

ČLANA ANSAMBLA AVSENIK POŠKODOVANA — 3. februarja se je v silovitem trčenju na cesti Mengeš-Duplica hudo ponesrečila pevka ansambla Avsenik Ema Prodrik, laže pa njen mož Albin. Nesreča se je pripetila na ravnem delu ceste, ko je voznik osebnega avtomobila prehiteval tovornjak v trenutku, ko mu je nasproti pripeljal Prodrik.

SODELOVANJE TOMOSA IN PTT — Koprski „Tomos“ in beograjsko podjetje za PTT promet sta sklenila sporazum o poslovnem sodelovanju. Posel ni majhen, saj morajo samo v Beogradu na vsaki dve leti menjati okoli 2000 motociklov, za celotno jugoslovansko pošto pa znaša to število kar 10.000. Ob tem bodo v koprskem Tomosu izdelali vozila namenjena posebej za PTT promet.

† DR. STANKO CAJNKAR — 17. januarja ponoči je v Ljubljani nenadoma umrl dr. Stanko Cajnkari. Bil je duhovnik mariborske škofije, vendar je vsa povojna leta preživel v Ljubljani. Bil je dolgo let profesor na teološki fakulteti, več mandatnih dob pa tudi dekan teološke fakultete. Napisal je vrsto razprav in knjig s področja teologije, znan pa je bil tudi kot pisatelj leposlovnih knjig. Star je bil 77 let. Pogreb je bil ob številni udeležbi v njegovi rojstni župniji Sv. Tomaž pri Ormožu.

RAZSTAVA JUGOSLOVANSKIH ZNAMK V KÖLNU — V prostorih Jugoslovanskega kulturno-informativnega centra v Kölnu so pred kratkim odprli razstavo jugoslovanskih znamk. Razstavili so več starih poštinskih redkosti, med drugimi tudi pismo z žigom iz leta 1811. Nemški filatelisti, ki so ob razstavi imeli tudi svojo letno skupščino, so opozorili na veliko vrednost jugoslovanskih znamk.

ZBIRANJE ODPADNIH SUROVIN — Mladi iz Bosne in Hercegovine so

iz slovenskega tiska

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

NAS TEDNIK

V CELOVCU SO ZAPRLI TAJNIKA NARODNEGA SVETA

V petek (21. januarja, op. NL) ob treh zjutraj. Celovške ulice so skoraj prazne. Z nekaj izjemami: v jugozahodnem delu mesta, v mestnem predelu Siebenhügel, so pripravljene barikade za ceste, ob vsakem ustju ceste čaka nekaj policajev. Ljudje, ki so se v tem času vozili skozi te ulice, vedo poročati, da je moralo biti v tem mestnem predelu zbranih okoli 100 policistov.

Ob treh zjutraj je končno tako daleč: Filip Warasch, osrednji tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev, se je s svojim opel ascona z velikovško registracijo pripeljal v svoje celovško stanovanje. Naenkrat hrup. Zbrana državna oblast je dokazala svojo številčno in zvočno moč. Nad vse hrupno so aretirali Warascha, ne da bi mu rekli zakaj.

Že prej so policisti pozvali nekaj drugih strank v hiši, kjer stanuje Warasch, naj sodelujejo pri aretaciji, predvsem, naj bi odprli hišna vrata. Vendar tega niso storili.

Policisti so takoj napravili hišno preiskavo v njegovem stanovanju ter postavili vse, kar se je dalo premakniti, na glavo. Prav tako so prebrskali njegov avtomobil. Nobenega dinamita, pa tudi pištole, ki so jo našli v njegovem stanovanju, niso mogli prekrstiti v razstrelivo. (Neki Güttler je namreč Warascha ovadil policiji, češ da je njemu izročil paket razstreliva z nalogo, da požene v zrak celovško transformatorsko postajo.

Deset minut pred osmo uro zjutraj je Warascheva sekretarka v uradu NSKS Marija Logar, kratko pred službo, hotela v kavarni Kosta v Celovcu popiti še kavo, ko jo nagovori državni policist Begusch ter ji reče, naj gre z njim na policijo. Logarjevo ter njene navade so policisti do natankosti poznali, prav tako kot poznajo navade ter kraje bivanja vseh vidnejših in aktivnih koroških Slovencev. Tam so jo zasliševali ves dopoldan, po premoru pa tudi popoldan, ne da bi ji povedali, za kaj gre in ali jo zaslišujejo kot pričo ali kot obdolženko.

Šele kratko pred poldnevom so na sedežu NSKS izvedeli, kaj se je zgodilo.

V petek dopoldne so izvedli hišno preiskavo tudi na Djekšah, kjer Warasch stanuje. Nič sumljivega niso našli in so to morali zabeležiti tudi v protokol.

V petek zvečer pa je šef državnega tožilstva že dajal prve izjave. Dodela je ignoriral predpis, da je nekdo kriv šele tedaj, če ga obsodi sodišče, ter označil Warascha za krivega. Znani avstrijski novinarji, ki so to slišali, so dejali, da bi na primer v ZDA že samo Stoiserjevo ravnanje zadostovalo, da bi bil vsak obtoženec za vedno na svobodi, državni tožilec pa ob službo. Toda v Avstriji gredo ure drugače...

V petek je bil tudi postopek proti morilcema vodja kotmirške rajfajznovke (hranilnice, op. NL), ki sta dobila dosmrtno ječo. Časopisi so prinesli

obe vesti na prvi strani. Sorodnost predstave leži na dlani, vsaj za navadnega bralca, ko v isti sapi bere oba naslova.

Prav tako se je odlikovala *Volkszeitung*, ki je v besedilu k sliki zastopnikov koroških Slovencev zapisala: „Včeraj še partnerji pri pogovorih, danes v zaporu. Od leve na desno: tajnik Wieser, dr. Zwitter, dr. Grilc, Filip Warasch.“ Tako, kakor bi bili vsi v zaporu.

Kleine Zeitung pa je dan zatem napadla tiskovno službo Našega tednika, češ da pri aretaciji ni sodelovalo 100 policistov, ampak le 14 in preiskovalna komisija.

V nedeljo so Warascha zasliševali pred preiskovalnim sodnikom dr. Oraschetom, v ponedeljek so zasliševali kot pričó tudi predsednika NSKS dr. Grilca. Güttler je namreč izjavil, da je Warasch razstrelivo dobil v podtalni garaži Mohorjeve iz rdečega citroena. Grilčev avtomobil ima podobno barvo. Poleg tega je Güttler navedel čas (petek ob 16.45 uri), ob katerem bi pa bilo Waraschu nemogoče storiti tako dejanje.

Kdo je Güttler? Leta 1974 se je prvič pojavil v prostorih NSKS in tožil, da so ga odpustili iz tovarne, ker ima Slovenko za ženo... Lani se je zopet prikazal na sedežu NSKS, ker je bil zopet ob službo... Pri nekem podjetju pa so ga vrgli ven, ker bi v nasprotnem primeru odpovedali ostali nameščenci. Tudi policija vé, da gre za posebneža, ki se skuša delati važnega, in da velja za kverulanta.

Vsekakor pri Güttlerju ni bilo hišne preiskave, čeprav je dokazano, da je imel razstrelivo (saj ga je prinesel policiji). Tudi niso napravili prstnih odtisov na razstrelivu.

V četrtek (27. januarja, op. NL) popoldne so obravnavali pred senatom, ali naj Warascha izpustijo. Že prej je državni tožilec odklonil dr. Grilca kot odvetnika.

Medtem se je izkazalo, da Warasch tudi ob času (ko bi naj bil predal nekje v gozdu nov tempirani vžigalnik) ni mogel biti tam, kjer ga hoče imeti Güttler.

Naš tednik, Celovec, 27. januarja 1977, str. 1.

V petek so se tri avstrijske parlamentarne stranke s kanclerjem Kreiskyjem na čelu dogovorile, da gredo naprej z uresničevanjem tiste lanske zakonodaje, ki so jo Slovenci na Koroškem zavrnilli zaradi več razlogov.

In medtem ko je na Dunaju blestela visoka avstrijska politika, je Koroška isti dan še enkrat zažarela v svoji rjavi, „domovini zvesti“ barvi: v idiličnem soglasju policije in pravosodja ter v operaciji, ki ima vse značilnosti zlorabe oblasti v politične namene, so v Celovcu aretirali osrednjega tajnika Narodnega sveta koroških Slovencev Filipa Warascha. Obtožbo — napeljevanje k razstrelitvi celovške transformatorske postaje — je podpirala samo izjava socialno in psihološko ogroženega šestdesetletnika, kar pa preiskovalnega sodnika očitno niti najmanj ni motilo, in je Warascha po spektakularni preiskavi spektakularno poslal v preiskovalni zapor.

Če je dokazano gradivo pičlo, so toliko bolj zgovorne okoliščine, v katerih je do aretacije prišlo. Kreisky je s svojimi sobesedniki v petek med drugim sklenil, da bodo še do konca tega meseca na podlagi lanskih julijskih zakonov imenovali slovenski manjšinski sosvet (16 članov; od tega jih 4 imenuje socialistična stranka, 2 ljudska, po 1 pa svobodnjaška stranka in Cerkev; preostalih 8 naj bi imenovali slovenski organizaciji).

Prav ta sosvet pa skupaj z zakoni, na katerih počiva, Slovenci zavračajo kot revizijo državne pogodbe.

V tej luči postaja aretacija Warascha veliko bolj razumljiva: gre za poskus predstaviti obe slovenski organizaciji, ki sta edini učinkoviti centrali boja Slovencev za njihove pravice, kot ekstremistični sekti, ju po tej poti opozoriti, da je čas, da se „spametujeta“, ali pa ju do kraja diskreditirati pred javnostjo in s tem olajšati pot za samovoljno izbiro takšnih

se vključili v akcijo varčevanja; 200.000 mladih je zbralo v minulom letu okrog deset milijonov kilogramov uporabnih odpadkov.

MAKEDONSKA MESTA TARE ŽEJA — Makedonija ne premore zadostnih količin pitne vode, pa tudi ne vode, namenjene industriji in umetnemu namakanju. Skopje je edino mesto v republiki, kjer vode še ne primankuje. Prilep, ki velja za „žejno“ mesto, išče izhod: voda naj bi dotekala 100 kilometrov daleč.

BELI VLAK V BOHINJSKO BISTRICO — V sredini januarja je začel voziti iz Ljubljane tako imenovani „beli vlak“ smučarje v Bohinjsko Bistrico. Odrasli plačajo za vožnjo v obe smeri in za celodnevno karto za žičnico na Koblji 130 dinarjev; med šolskimi počitnicami je vozil beli vlak vsak dan.

MRTVA SAVINJA — Predstavniki občine in šempeterske ribiške družine so seznanili novinarje, da je krivec pomora rib v Savinji od 24. do 29. decembra lani tovarna gospodinjske opreme „Gorenje“, oziroma smrtonosna odplaka iz te tovarne. Tako je poginilo v Savinji vse, kar je bilo živo. Škode je za 5 do 8 milijonov din, Savinja pa bo nekaj let mrtva reka od izliva Pake do Celja.

„ZLATA LISICA“ SPET DOMA — Tri leta se je morala elitna ženska smučarska prireditev zaradi pomanjkanja snega na Pohorju seliti najprej v Badgastein, nato na Jahorlino in lani v Kranjsko goró. Letos je naposled zopet bila prireditev doma. Prireditelji so obe tekmi za svetovni pokal, slalom in veleslalom, kljub zopetnim vremenskim motnjam dobro pripravili.

DRAŽJI PREMÓG IZ ZASAVJA — Po skoraj dveh letih nespremenjenih cen premóga za široko porabo se je to gorivo z odlokom zveznega izvršnega sveta podražilo za 15 odstotkov. Tako stane tona kosovca iz Zasavja v prodaji na malo 611,20 dinarjev, kock 585,30 in oreha 517,90 dinarjev.

KULTURNI PRAZNIK — Širom po Sloveniji so 8. februar, spominski

dan smrti dr. Fr. Prešerna z različnimi prireditvami počastili kot slovenski kulturni praznik. Osrednja proslava kulturnega praznika je bila v Ljubljani, kjer so ob programu podelili 7 Prešernovih nagrad in 13 nagrad Prešernovega sklada. Slavnostni govor je imel predsednik Akademije znanosti in umetnosti dr. Janez Milčinski.

*

CELJE — Delavnice mizarskega obrata obrtnega gradbenega podjetja „Remont“ iz Celja je prevzel Elanov „Servis“, v katerem popravljajo vse vrste Elanovih športnih potrebščin, nameščajo pa tudi vezi na vse vrste smuči. V začetku smučarske sezone so na mesec opremili 700 parov smuči. Delo opravljajo Remontovi delavci, ki pa so se za ta namen usposobili v Elanu v Begunjah.

ILIRSKA BISTRICA — Matična knjižnica v Ilirski Bistrici je v začetku kulturnih dnevov pesnika Dragotina Ketteja pripravila razstavo del domačega impresionista Mira Žnideršiča. Ob otvoritvi umetnin tega samorastnika iz doline reke. Reke je bil slavnostni govornik Ciril Zlobec.

KOČEVJE — Še do marca bo trajal 73-urni tečaj medicinske prve pomoči, ki se je začel pred kratkim, organizira pa ga občinski odbor Rdečega Križa v sodelovanju z občinskim štabom civilne zaščite. Obiskuje ga 25 udeležencev, največ žensk.

KUMANOVO — 23. januarja se je zgodila na cesti med Kumanovim in Nišem huda prometna, nesreča, v kateri je izgubilo življenje 25 potnikov, 18 pa je bilo huje ranjenih. Ponesrečenci so bili potniki turškega avtobusa, ki je prehitel tovornjak s prikolico. V tej nesreči je izgubilo življenje pet jugoslovanskih državljanov.

KRANJ — V kranjskih galerijah so novembra odprli dve zanimivi razstavi. V galeriji Prešernove hiše je bila razstava „Cankar, Kette, Kosovel“ in razstava otroške likovne ustvarjalnosti pod naslovom „Likovne prvine v delih gorenjskih otrok“.

članov sosveta, ki z organizacijama nimajo nobenega opravka (pa tudi z resničnimi potrebami boja Slovencev seveda ne).

Filip Warasch se je znašel v zaporu v resnici zato, ker je Slovenec, ker Slovenec hoče ostati, ker je prepričan, da ima do tega pravico, in ker se hoče za to pravico bojevati, tudi organizirano. Resnični delikt, ki ga je Warasch zagrešil, je torej mnenjski delikt — in zato so ga zaprli.

Naš tednik, Celovec, 27. januarja 1977, str. 2 in 3.

Katoliški GLAS

ŽEJA PO SVOBODI NE JENJA

Prav po novem letu so začeli tleti svobodoljubni pojavi v nekaterih vzhodnoevropskih deželah.

Tu imamo v mislih najprej Češkoslovaško. Skupina češkoslovaških intelektualcev je pogumno nastopila in začela novo akcijo protirežimskega odpora. Izdala je dokument *Charta 77*. To je skupina ljudi, ki izhaja iz Dubčekove pomladi in si upravičeno želi, da bi praški režim popustil v svojem dogmatizmu in sovjetski pravovernosti.

Reakcija vlade in partije ni bila majhna. Husakov režim je z vsem svojim reklamnim ter informacijskim aparatom prikazal skupino kot protidržavno in jo hotel pred javnostjo osmešiti. Disidentom pa je zagrozil, da jih izžene iz države.

Prva se je oglasila Avstrija, ki bi pač morala postati naravno pribežališče češkoslovaških političnih beguncev. Kancler Kreisky je praško vlado že opozoril, da bi tak korak pomenil odkrito kršenje zaključne izjave helsinške konference, ki zagotavlja svobodno pretakanje idej in osnovne pravice posameznim državljanom držav podpisnic, med katerimi je tudi Češkoslovaška.

Oglasilo se je tudi ameriško zunanje ministrstvo, da bi vse to pomenilo hudo kršitev helsinškega dokumenta. S tem je vsa zadeva zadobila odločno mednarodno podobo. Husakov režim je spet doživel hud moralni poraz in gotovo so se njegovi temelji močno zamajali tudi v sami notranjosti.

Sovjetski Nobelov nagrajenec za mir Saharov je poslal novemu ameriškem predsedniku Carterju pismo, v katerem ga roti, naj kaj naredi za olajšanje razmer v Sovjetski zvezi in ostalih vzhodnoevropskih deželah, kjer režimi teptajo človeške pravice. Tako pravi, da oblasti ne spoštujejo osnovnih pravic do svobode vesti, vere, izražanja, informacije, bivanja itd. Nadalje omenja Saharov vrsto razumnikov, ki trpijo preganjanje v ječah, taboriščih ali po umobolnicah. Med temi navaia poleg ruskih in čeških intelektualcev tudi jugoslovanskega publicista Mihajlova.

Tudi nove ameriške oblasti so pokazale v tem pogledu več poguma kot prejšnja Fordova administracija. Državno tajništvo je izdalo posebno izjavo, s katero „opominja“ Sovjetsko zvezo, naj ne preganja več Saharova in drugih disidentov. Opozorilo Washingtona je zadelo v živo sovjetske vladne kroge, ki so prek svojega veleposlanika v ZDA izrazile nezadovoljstvo zaradi ameriškega „vmešavanja“ v notranje zadeve ZSSR.

Vse to kaže, da postaja problem nasprotovanja komunističnim režimom v vzhodni Evropi vedno bolj aktualen. Težko bo partijskim in vladnim oblastem v Moskvi in drugih satelitskih državah zaježiti te klice svobode. Plamen svobode je že zagorel, čas ga ne bo mogel ugasniti. Niti sovjetski tanki in topovi.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 3. februarja 1977, str. 1.

NAPACNA SMER

Zdi se, da je uredništvu študentskega lista *Tribuna* znova pri srcu samozvana revolucionarnost, ki, če ne gre drugače, išče izhod za vsako ceno, četudi mora nadebudni ljubljanski visokošolski um seči po opolzkih psovkah, ponigliavih zlonamernihosti in omalovažujočih opazkah. Vsebinska je pri tem praviloma postranskega pomena, kajti najvažnejše je, da javnost reagira, da je opozorjena na list študentske mladine, ki je prišla po „duhovno hrano“ na ljubljansko univerzo. Poslanstvo take uredniške zasnove oziroma politike je slej ali prej hudo dvomljivo.

Taka misel se človeku poraja tudi ob odločitvi uredništva *Tribune*, ki je v prvi letošnji številki priobčilo „zadnji krik mladega slovenskega pesništva“, pesem pod naslovom „Aleluja joint“, v kateri si je avtor Boris Gaberšnik na sila neokusen in skrajno žaljiv način izposodil nekatere postulate krščanske vere. To pa bi utegnilo med vernimi državljani povzročiti nejevoljo ali morda celo izzvati vznemirjenje. Ako je bil to tudi namen uredništva, postaja zadeva seveda tolikanj bolj vprašljiva, kajti z javnostjo, najsi bo religiozna ali ne, se vsekakor ni mogoče tako slabomumno in nepremišljeno poigravati.

Delo, Ljubljana, 26. januarja 1977, str. 3.

KRANJ — Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov „Sava“ Kranj, ki je s približno tretjino jugoslovanske gumarske proizvodnje najmočnejša delovna organizacija v svoji stroki v državi, dosega na tujih tržiščih vedno večje uspehe. Lani je izvoz pri „Savi“ dosegel nad 11 milijonov dolarjev.

LENDAVA — Na povabilo skupnosti za kulturo in prosveto v Lendavi in Murski Soboti je gostovala v Pomurju znana folklorna skupina iz Zalaegerszega na Madžarskem.

LJUBLJANA — 26. januarja je predsednik komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman priredil že tradicionalni sprejem predstavnikov verskih skupnosti Slovenije. Na sprejemu so poleg drugih katoliških duhovnikov bili navzoči vsi slovenski škofje. Zbrane je najprej pozdravil predsednik Stane Kolman. V imenu verskih predstavnikov pa je spregovoril ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik, da tudi Cerkev s svojo vlogo prispeva k materialnemu in moralnemu napredku domovine.

LJUBLJANA — Med 59 slovenskimi kraji, ki so se lani prijavili za tekmovanje Najprizadevnejši turistični kraj, so v ostri konkurenci za las zmagale Brežice; takoj za njimi so se uvrstile Cerklje na Gorenjskem, tretje mesto pa so si priborile Žiri.

MARIBOR — V nakladi 100 tisoč izvodov je izšel novi prospekt Maribora, ki ga je izdala Mariborska turistična zveza. Prospekt ima 15 strani. Prikazuje vse pomembnejše turistične zanimivosti od Sv. Lovrenca na Pohorju prek Pohorja do letališča. Sestavni del prospekta je tudi zemljevid Maribora z vsemi pomembnejšimi turističnimi točkami.

MARIBOR — Mariborska in banjaluška univerza sta sklenili trajno prijateljstvo in sodelovanje, ki se ne bo omejevalo zgolj na občasne stike med profesorji in študenti. Sodelovali bosta na področju pedagoškega in raziskovalnega dela, izmenjavi učiteljev in študentov,

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

SREČANJE TITO — HONECKER

Honecker se je vrnil s tridnevnega potovanja iz Beograda v Vzhodni Berlin. To je bil za Brežnjevom prvi šef države in partije vzhodnega bloka, ki je obiskal starega maršala Tita. Brez dvoma je potoval Honecker v Beograd na Brežnjevovo zahtevo.

Kljub vsemu obstajajo zunanje razlike med obema komunizmoma. Tito si ni pomišljal poudariti v zdravici svojemu gostu važnosti „neodvisnosti, samostojnosti, enakosti in odgovornosti vsake partije svojemu delavskemu razredu in svojemu narodu“ in „odpora imperialističnih novokolonialističnih in hegemonističnih sil“ ki zavirajo „napredno spreminjanje sveta“. Gesla KPJ in KP Vzhodne Nemčije so si podobna, a izraz „hegemonističen“ na račun Sovjetske zveze je titoističnega izvora.

S tem, da je Tito objavil v okrožnici — ki jo je, kot je znano, podpisal tajnik partije Dolanc — kako je Brežnjev nanj novembra pritiskal, otežil Honeckerju njegovo nalogo. Ta okrožnica, v jugoslovanskem tisku neobjavljena, a predložena v razgovor enemu in pol milijona članov partije, je razodela, da je skušal Brežnjev doseči od Tita pravico stalne uporabe jugoslovanskih pristanišč in zračnega prostora za sovjetske civilne in vojaške ladje in letala. Poleg drugega naj bi Brežnjev zahteval namestitve sovjetske mornariške baze v Boki Kotorski. Končno bi morala Jugoslavija odposlati k vojaškemu svetu Varšavskega pakta v Moskvi višjega častnika.

organizaciji magistrskega in doktorskega študija, pripravi strokovnih posvetovanj ter drugih del.

MURSKA SOBOTA — V soboški občini je že več kot sedemsto kmečkih družin, katerih dohodki na majhnih kmetijah so na meji eksistenčnega minimuma in zato prejema otroški dodatek. Tako prejema otroški dodatek že 1275 kmečkih otrok.

NOVO MESTO — Ljubljanska fakulteta za strojništvo je odprla svoj oddelek v Novem mestu. Na prvo visoko šolo na Dolenjskem se je vpisalo 60 študentov, ki bodo študirali ob delu.

NOVO MESTO — S sodelovanjem Posavskega muzeja iz Brežic so v prostorih Dolenjske galerije v Novem mestu odprli zanimivo razstavo plastik z naslovom „Baročna in kmečka plastika Posavja“.

PREVALJE — Kmečki turizem ima na preusmerjenih posestvih v Mežiški dolini lepe možnosti za razvoj. Najlepše možnosti za razvoj kmečkega turizma imajo Štanjel nad Prevaljami, Kottlje, dolina Tople in Bistra; samo na Štanjelu, ki ga želijo ohraniti kot tipično koroško vas, bo kmečki turizem dopolnila dejavnost na petnajstih posestvih.

RADEČE — V krajevni skupnosti Radeče pri Zidanem mostu so začeli akcijo: namesto vencev polagajo zdaj na grobove umrlih posebne žalne trakove. Izkupiček od prodaje žalnih trakov bodo namenili za reševanje socialnih problemov kraja.

RADLJE OB DRAVI — Prebivalci vseh krajev v občini že dlje časa opozarjajo na slabo založenost v domačih trgovinah. Ker je doma slaba založenost, morajo Radeljčani kupovati drugje.

RAVNE NA KOROŠKEM — Delavci v železarni Ravne so lani predlagali 61 tehničnih izboljšav, od katerih so jih za proizvodnjo odobrili 30. Železarji so s tehničnimi izboljšavami lani prihranili okrog 11

Tito naj bi „z zgražanjem“ zavrnil med „kdaj pa kdaj viharnimi pogajanji“ sovjetske predloge in Brežnjeveve kritike občasnega „protisovjetizma“ jugoslovanskega tiska, kot tudi ponudbo zakonito urejenega sodelovanja s COMECONom (= Vzhodnim gospodarskim trgovom). Hoenecker je imel nalogo, da pomiri Titovo „veliko jezo“.

Le Figaro, Pariz, 17. januarja 1977.

BEOGRAD GOVORI O PRITISKU „NOVOSTALINISTIČNIH SIL“

Beogradu se zdi, da je Jugoslavija izpostavljena „stalnim pritiskom stalinističnih in novostalinističnih sil“. „Pod pretvezo proletarskega internacionalizma“ naj bi te sile „direktno“ napadale neblokavno politiko in samostojni socializem Jugoslavije.

Beograjski časopis *Politika* je navajal te besede iz predavanja člana partijskega predsedstva Petroviča o notranji in zunanji varnosti. „Posebno je treba opozoriti na pritiske od zunaj,“ je opozoril Petrovič. Ponovil je tudi očitek, da naj bi poskušali tako imenovani kominformistični, to je protititovski prosovjetski emigranti, zgraditi v Jugoslaviji podtalno KP.

Ideološka polemika med Jugoslavijo in vzhodnim blokom, se je po obisku sovjetskega partijskega tajnika Brežnjeva okrepila.

Süddeutsche Zeitung, München, 26. januarja 1977.

JUGOSLOVANSKI RAZUMNIKI KRITIZIRAJO ZAKON O POTNIH LISTIH

Sklicujoč se na sklepe v Helsinkih je šestdeset beograjskih občanov vložilo pri jugoslovanskem ustavnem sodišču pritožbo, v kateri protestirajo proti zakoniti možnosti, da bi odklanjali jugoslovanskim državljanom potne liste za pot v tujino. „Zakon o potnih dokumentih“ omogoča policijskim oblastem, da zavračajo izdajo potnih listov brez navedbe razlogov, „če to zahtevajo varnostne koristi“. Te določbe so se pretekla leta večkrat poslužili zlasti nasproti neprijetnim kritikom.

Süddeutsche Zeitung, München, 4. februarja 1977.

POLITIČNI JETNIKI V JUGOSLAVIJI

Če je oklicala *amnesty international* leto 1977 za leto političnega jetnika, ne gre pri tem res za takšnega, kajti *amnesty international* se zavzema za politične pričevalce, ki so v zaporu.

Število Titovih političnih jetnikov, za katere se *amnesty international* zanima, se je v enem letu podvojilo. Že dolgo ni Jugoslavija več liberalna komunistična država: pravna negotovost je večja kot v sosednji Madžarski. Nihče zato tudi ne ve točno, koliko političnih jetnikov je vsega skupaj — Tito je na Švedskem priznal, da jih je „mogoče več kot kjer koli drugje“.

Uradno je bilo v dveh letih obsojenih 237 ljudi zaradi pripadnosti opozicijskim skupinam, a v tem ni vključeno število zaprtih poedincev.

Münchner Merkur, München, 19. januarja 1977.

Jugoslovanski pisatelj in kritik režima Mjilovan Djilas je ob začetku 33. seje UNO-komisije za človeške pravice v Ženevi očital jugoslovanskim oblastem, da imajo zaradi političnih razlogov zaprtih do 600 oseb. Djilas je obdolžil beograjsko vlado, da človeške pravice stalno krši. Niti države vzhodnega bloka v vzhodni Evropi nimajo v svojih zaporih od začetka leta 1970 toliko jetnikov kot Jugoslavija.

Bivši podpredsednik Djilas je pozval socialistične države in komunistične partije Zahodne Evrope, naj se zavzamejo za človeške pravice v Jugoslaviji.

Süddeutsche Zeitung, München, 9. februarja 1977.

USTAVNA PRITOŽBA ZA SVOBODO TISKA V JUGOSLAVIJI

Potem ko je pred kratkim 61 jugoslovanskih razumnikov, sklicujoč se na sklepe v Helsinkih, z ustavno pritožbo protestiralo proti določenim omejitvam svobode potovanja, je sedaj s podobno utemeljitvijo prispela na jugoslovansko ustavno sodišče pritožba glede svobode informacije in tiska. Pritožbo je sestavil neki profesor prava z beograjske univerze. V njej ugotavlja, da je svoboda tiska, za katero jamči jugoslovanska ustava, v delnih republikah in provincah z več zakonskimi predpisi nedopustno omejena.

Posebno je pritožba naperjena proti tisti določbi, ki grozi s kaznimi za razširjanje „vesti, ki bi lahko ogrožale javni red in mir ali vznemirjale javnost“. Poleg tega je tožnik mnenja, da je zakon o uvozu in razširjanju tujega tiska protipostaven; ta zakon daje notranjemu ministrstvu možnost, izdati prepoved uvažanja in prodaje tujega tiska.

Süddeutsche Zeitung, München, 11. februarja 1977.

„ODPRTO PISMO“ ROMUNSKÉ SKUPINE ZA ČLOVEŠKE PRAVICE

Skupina romunskih borcev za človeške pravice okrog pisatelja Pavla Goma se je zavzela za čimprejšnje sklicanje mednarodne vrhunske konference za „obrambo človeških pravic“. V „odprtem pismu“ na udeležence nadaljevanja konference o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki se bo vršila junija v Beogradu, so protestirali obenem proti vsem oblikam zatiranja v nekaterih državah-udeleženkah Helsinkov in so opozorili na kršenje človeških pravic v njihovi državi.

„Brez ožira na to, v katerih državah-udeleženkah se dogajajo nečloveška dejanja, protestiramo proti vsem oblikam psihološkega, moralnega ali miselnega zatiranja v političnih zaporih, taboriščih, tako imenovanih psihičnih bolnicah, v novih ali starih Gulagih (kazenskih taboriščih), pri čemer pojma svobode in dostojanstva, nasilno in z lažjo teptajo,“ se med drugim glasi dobesedno v pismu.

V „sodobnih diktaturah“ ne spoštujejo pravic, ki jih garantirajo lastne ustave in mednarodne pogodbe. Kot ustavne člene, ki jih v Romuniji ne spoštujejo, so navedli podpisniki med drugim svobodo govora, tiska in vesti, nedotakljivost osebe, pa tudi tajnost pisem in telefonskih razgovorov. „Povsod po svetu govorijo o dostojanstvu in svobodi. A koliko ljudi v deželah, kjer svoboda in človeško dostojanstvo dejansko obstajata, ve, da obstajajo države, v katerih so ljudje vse življenje navezani na zemljo, na kateri so bili rojeni?“ se vprašujejo borci za človeške pravice. „Koliko ljudi vé, da so še kraji na svetu, kjer prepričanje nasilno vsiljujejo? Za nedopustno imamo, da se načelo o nevmešavanju v notranje zadeve razteza tudi na človeške pravice.“

Spričo obširne kontrole v Romuniji je ta prvi nastop neke romunske skupine borcev za človeške pravice zbudil v diplomatskih krogih presečenjenje. Pisatelj Goma je že pretekli teden izrazil vzajemnost s „Karto 77“ in obsodil „rusko zasedbo Poljske, Vzhodne Nemčije, Madžarske in Bolgarije“ in „romunsko zasedbo Romunije“.

Komentar sovjetskega partijskega organa *Pravda*, v katerem je bila zahodna kritika ravnanja z oporečniki režimov v Vzhodni Evropi obsodena kot „hrup“ in „obrekovalna kampanja“, sta dobesedno objavila oba vodilna partijska časopisa na Češkoslovaškem *Rude Pravo* in *Pravda*, pa tudi Radio Praga. Vsi drugi časopisi so ponatisnili izvlečke.

Češkoslovaški ministrski predsednik Strougal je svoj za marec načrtovani obisk Dunaja prestavil na nedoločeni čas zaradi „znatne preobremenjenosti z delom“. Politični opazovalci na Dunaju vidijo v tem odgovor Prage na to, da se je avstrijska vlada zavzela za borce za človeške pravice v Češkoslovaški.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 15. februarja 1977.

milijonov dinarjev, za nagrade pa so dobili dobrih 210 tisoč dinarjev.

SLOVENJ GRADEC — Tovarna Gorenje-Fecro, nekdanja kosarna in kovačnica, kjer so še pred leti izdelovali le kose in srpe ter različne podkovke, se zadnja leta uveljavlja z novimi proizvodi. Potem ko so v tovarni razvili proizvodnjo nerjaveče gospodinske opreme, so začeli izdelovati še nerjavečo klavišsko opremo, zdaj pa se poskušajo v proizvodnji nekatere medicinske opreme. V načrtih imajo tudi izdelovanje plastičnih brizgalk za injekcije.

SPLIT — Od 31. januarja do 4. februarja je bila v Splitu velika konferenca znanstvenikov in predstavnikov 18 sredozemskih držav, ki so izčrpno razpravljale o uredničenju „modrega načrta za Sredozemlje“. Gre za zaščito enega najbolj ogroženih morij na svetu.

ŠKOFJA LOKA — So menze v naših tovarnah, ki so postale za oko dolgočasne, ki pokvarijo tek s svojimi vsakdanjimi, sivimi zidovi in morda kakšnimi ceniki ali opozorili „Zapiramo ob 13. uri“, „Ne pljuvaj po tleh“ itd. Menza v Loški tovarni hladilnikov je drugačna. Po stenah so razbesili slike in grafike in jo tako spremenili v galerijo.

TRNAVA — Pred kratkim so v Trnavi v žalski občini dobili prvi otroški vrtec. V vrtec so sprejeli 24 otrok.

TRŽIČ — V počastitev slovenskega kulturnega praznika je bila v Trziču likovna razstava s koncertom. Razstavljal je mladi akademski slikar Kamilu Legat oljna platna in akvarele s skupnim naslovom „Haloze in Ptujsko polje“; koncertni del pa so izvajali sopranistka Sonja Hočevvar, basist Ladko Korošec in pianistka Zdenka Lukec.

UKVE — V tej pretežno slovenski vasi v Kanalski dolini v Italiji s 400 prebivalci so začeli s pošolskim poukom slovenščine. Pouk je v državnih šoli in ga obiskuje 30 otrok osnovne šole ter nekaj dijakov srednje šole v Trbižu.

kako si pridobim prijatelje?

SMEHLJAJ SE!

Nekega večera sem imel priložnost osebno spoznati slavnega pevecarja in komika Mauricea Chevaliera, vendar sem bil rahlo razočaran. Pri mizi je sedel čemerer in brez besed. Morda je bil prav tedaj slabe volje, a vsekakor je bil pravo nasprotje tistega, kar bi človek pričakoval — dokler se ni nasmehnil. In ko se je nasmehnil, se je zdelo, kakor da je sonce predrlo sive oblake. Ko bi se Maurice Chevalier ne znal tako očarljivo smehljati, bi nemara še vedno živel v Parizu in se preživljal z mizarstvom, kakor njegov oče in njegovi bratje.

Dejanja zmeraj govorijo glasneje od besed, a človekov nasmeh govori tole: „Všeč si mi, vesel sem, da te vidim.“

Razlog, da je pes človeku tako drag, je prav ta, da nam psi tako prekipevajoče dokazujejo svojo privrženost.

Seveda pa ni vsak smehljaj iskren. Narejen in mehničen nasmeh je zoprni in nikogar ne osvaja. *Pristen in neprisiljen smehljaj, ki osvaja srce, mora priti le iz srca.*

Personalni referent neke newyorške veleblagovnice mi je rekel, da sprejme za prodajalko rajši dekle, ki nima niti osnovne šole, a se zna prikupno smehljati, kot pa kakšnega učenega doktorja filozofije s kislim obrazom.

Neki mali newyorški borzijanec mi je poslal tole pismo:

„Poročen sem že osemnajst let in v vsem tem času sem se zjutraj pred odhodom na delo svoji ženi

komaj kdaj nasmehnil in spregovoril z njo ducat besed. Na vaš nasvet, naj vsaj teden dni kažem ljudem dobrovoljen obraz, sem sklenil to poskusiti.

Ko sem sédel zjutraj k zajtrku, sem rekel ženi: „Dobro jutro, draga!“ in se ji nasmehnil. Bila je zmedena, od začudenja vsa iz sebe. Zdaj to traja že dva meseca in oba sva srečna kot še nikoli.

Ko grem zjutraj na delo, se v podzemeljski železnici nasmehnem prodajalki vozovnic, ko jo prosim za drobiž. Našemu vratarju voščim dobro jutro in se mu nasmehnem. In ko sem na borzi, se smehljam ljudem, ki me poprej nikoli niso videli vedrega in nasmejanega, in oni mi vračajo smehljaj. Predme stopajo ljudje z vsakovrstnimi tožbami in pritožbami. Ko jih poslušam, se smehljam; tako se dajo stvari veliko lažje urediti.

Vrh tega sem besedo „kritika“ izbrisal iz svojega besednega zaklada. Namesto da bi nad vsem nergal, rajši ljudem izrekam priznanje in hvalo. Tudi ne govorim več samo o tem, kar je meni drago. Skušam presojeti stvari tudi z vidika drugih. Postal sem popolnoma drug človek, notranje srečnejši in zadovoljnejši.“

Kitajci, staro in modro ljudstvo, imajo pregovor: „Kdor se ne zna smehljati, naj ne gre za trgovca!“

To seveda ne velja samo za trgovce. *Smehljaj je vrednota za vsakogar.*

Smehljaj ne stane nič, prinese pa veliko.

Ne osiromaši tistega, ki ga dá, obogáti pa tistega, komur velja.

Nihče ni tako bogat, da mu ne bi bil potreben.

Je bežen kakor blisk, v spomin pa se pogosto vtisne za zmeraj.

Je luč za malodušne, sonce za žalostne in naravno zdravilo za potrte.

Ne dá se kupiti, izprositi, izposoditi ali ukrasti. Pravi smehljaj pride lahko le iz srca.

Nikomur ne prija bolj kakor tistemu, ki se sam ne more smehljati.

malo za šalo malo za res

KDO JE NAJBOLJ ZASLUŽEN, ČE GLASOVANJE ZA SAMOPRISPEVEK USPE, IN KDO JE NAJBOLJ KRIV, ČE NE?

● *Ali kje ne uspe?*

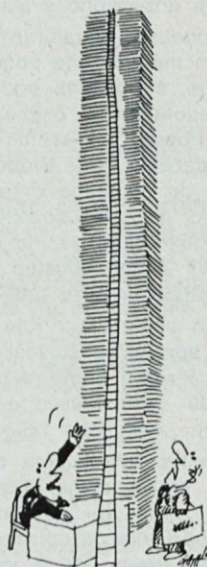
DANES JE TEŽJE RAZLAGATI STVARNOST KAKOR SANJE.

Šef: „Vstal bi zoper birokracijo, a se bojim, da medtem kdo ne sede na moj stolček.“

KAKO TO, DA JE ZNANJE SLOVENŠČINE PRI NAŠI INTELIGENCI VEDNO BOLJ POMANJKLJIVO? TUDI PRI RTV SE TO ŽE POZNA.

● *Ko pa se vsi tako lepo podružbljujemo!*

PESNIK SE RODI, BIROKRAT SE REDI.

„Telefon bi radi!“ — „Kar oddajte prošnjo tja gor na kupček!“

Po Pavlihu

„Nič nisem vesela, da greva na večerjo k Južničevim.“

„Tudi jaz ne. Če pa pomislim, kako veseli bi bili oni, ko bi naju ne bilo, potem le morava iti.“

Žena možu: „Kaj moraš res vedno med kosilom brati časopis? Saj potem sploh ne veš, kaj ješ.“

„Saj prav zato berem.“

„Včeraj sem spet zaspal.“

„Kaj si prišel prepozno na delo?“

„Ne, z dela.“

„Tinček, kaj pa dela tvoja mama?“

„Kar hoče.“

„Pa ata?“

„Tudi kar hoče — mama.“

„Zakaj si pa tako slabe volje?“

„Včeraj se je poročila moja zaročenka.“

„S kom pa?“

„Z menoj.“

„Jutri se ženim. Kakšen nasvet mi lahko daš za bodočnost?“

„Zdaj nobenega več.“

„Pleša ima tudi svojo dobro stran.“

„Katero?“

„Če hočeš biti urejen, si popraviš samo kravato, pa je.“

Zaljubljenca sta šla v gledališče. Po drugem dejanju ima ona robček že ves moker od solz.

„Ali hočeš mojega?“

„Ne, hvala, zadnje dejanje bo že še šlo noter!“

Noč je. Fantu se je posrečilo, da je ugrabil svoje dekle. Vozita se v taksiju na postajo. Ko dospeto do postaje, hoče fant taksistu vožnjo plačati.

„Hvala lepa,“ odvrne taksist, „je že plačal njen oče.“

„Veš, da mi je ona povedala tisto, kar sem jaz tebi povedala, pa sem ti rekla, da njej ne povej!“

„Pa sem ji rekla, da tebi ne sme povedati, da sem ji povedala...“

„No ja, kar je, je. A zdaj pazi, da ji ne boš povedala, da sem ti povedala, da mi je ona povedala, da si ji ti tisto povedala!“

V prodajalni klobukov.

„Tale klobuk bom vzela. Mož pravi, da me pomladi za deset let.“

„Koliko ste pa stari?“

„Sedemindvajset let.“

„Ne, brez klobuka, sem mislil...“

Zakonca sta sedela v kinu.

„Poglej, Nace,“ pocuka žena moža, „tistilega v prvi vrsti, kako spi!“

„In zato me greš buditi?“

„Maja, tvoj fant te čaka pri vratih,“ reče oče hčerki.

„Kako pa veš, da je moj fant?“

„Ker ima v zapetnikih moje gumbe.“

„Mama, koliko let si že poročena?“

„Petnajst.“

„In koliko jih moraš biti še?“

„Ne, Jurček danes ne bo šel plavat, ga trebuh boli.“

Jurček: „Ata, saj znam plavati tudi na hrbtu.“

Psihiatru pacientu: „Pripovedujte mi vse prav od začetka!“

„Dobro. V začetku sem ustvaril nebo in zemljo...“

Starejši moški ogleduje svojo poročno sliko: „Ne gre mi in mi ne gre v glavo...“

„Kaj ti pa spet ne gre v glavo?“ je žena nevoljna.

„Kako sem se mogel takrat nasmehniti.“

Lojzek učiteljici:

„Ne mislim vas strašiti, gospodična, toda povedati vam moram, kaj je rekel moj oče. Rekel je, da jih bo nekdo dobil, če bom prinašal domov same slabe rede.“

Krčmar vabi obilnejšega moškega v krčmo na klobase: „Pridite noter, boste videli, kako dobre pečenice imamo!“

„No, pa mi prinesite dve! Če bodo dobre, bom naročil potem célo porcijo.“

On: „Tako si neumna, da ne ločiš osla od konja!“

Ona: „Ali sem ti že kdaj rekla konj?“

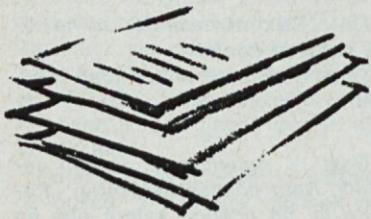
Gost si ogleduje v gostilni jedilnik. Nato pokliče natakarja: „Povejte mi po pravici: katere ribe so najbolj sveže?“

„Naročite sardine v olju!“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri Obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniškega kandidata.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt Obredne kongregacije pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja, ki so ga italijanski komunistični gverilci zadnje leto vojne ustrelili na skrajnem jugu

Italije, v Gemelli dei Monti. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga začeli takoj po smrti častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, silno praktičnega in dobrega človeka.

O Neroneju je zvedel, da je imel najbrž izmišljeno ime, da je bil 30 do 35 let star in da ni nihče vedel, odkod je. V Gemelli dei Monti je prišel ranjen in bolan za malarijo. Mlada vdova Nina Sanduzzi ga je sprejela k sebi. Zapustil jo je nosečo in si zgradil hišo v bližini dolini. Tam je potem živel v molitvi in pomaganju najbolj potrebnim. Ko so prišli v kraj Nemci, se je z njimi pogajal v prid domačinom. To so mu gverilci očitali kot kolaboracionizem in ga zato ustrelili.

Meredith je našel v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo, ki bi jih utegnila Obredna kongregacija v Rimu sprejeti.

Škofov šofer je odpeljal „hudičevega advokata“ v Gemello Minore zaslišat očitvidce o Neronejevem življenju. Na tamkajšnjem dvorcu se je Meredith seznanil pri kosilu z angleško grofico Ano Luizo de Sanctis in čudaškim angleškim slikarjem Nicholasom Blackom. Pri večerji pa bo spoznal še zdravnika jugovskega porekla Alda Meyerja in župnika Anzelma. Čudno se je zdelo Meredithu, da vsi, ki so poznali Neroneja, nekaj skrivajo.

IX. POGLAVJE

Ko je Meredith tisti večer prišel k večerji, je že našel zbrane grofice in njene povablence.

Nasprotje, ki so ga predstavljali, je bilo presenetljivo. Grofica je bila nališpana kot za kakšno rimsko večerno svečanost; Nicholas Black je bil brezhibno oblečen v smoking; Meyerjeva oguljena obleka je bila že večkrat očiščena in se je svetila od rabe. Srajco je imel čisto in pravkar zlikano, a ovratnik in zapestniki so se začeli cefrati in kravata je bila iz mode in obleдела. Kljub temu je bilo njegovo vedenje dostojanstveno in njegov utrujeni in razumni obraz je razodeval preudarnost. Meredith je takoj začutil privlačnost tega člo-

veka in njegov pozdrav je bil manj zadržan kot običajno.

„Vesel sem, da se seznanim s svojim zdravniškim svetovalcem. V dobrih rokah bom.“

„Bolje je, da obdržite zase svojo sodbo, monsinjor,“ je šaljivo odvrnil Meyer. „Sem na slabem glasu.“

O zadevi nista govorila kaj več in grofica je potegnila očeta Anzelma iz kota, da bi ga predstavila njegovemu tovarišu.

Župnik je bil nizke postave in imel je nad šestdeset let. Njegov obraz je bil razbrzdán od gub in ogorel kot obraz kmetovalca. Osiveli in gladki lasje, počesani nazaj, so mu pokrivali vrat. Ramena talarja so bila bela od prhljaja in prednji del zapackan od vina in omak. Kadar je govoril, je zapiral in razpiral prste, zvite od sklepnega vnetja. Mereditha je pozdravil z grobim in okornim podeželskim naglasom.

„Me veseli, da vas vidim, monsinjor. Ni veliko Rimljanov, ki bi prišli v te kraje. Mislim, da so zanje preoddaljeni in pretrdi.“

Meredith se je v zadregi nasmešnil in dejal nekaj vsakdanjega, a starec je trmasto gnal naprej.

„To je težava v tem kotu sveta. Vatikan nima pojma, kaj se tukaj dogaja. Spominjam se, ko sem bil v Rimu...“

Govoril bi celo uro, ko ne bi grofica namignila strežniku, naj ponudi gostu čašo sherryja in ga previdno oddalji. Meredithu je bilo nerodno. Zanimarjeni duhovniki so mu bili skrajno neprijetni in obeti dolgotrajnega stika s tem so ga hudo zastrašili. Spomnil se je tedaj na Avrelija, valentskega škofa, in na njegovo zaskrbljenost zavoljo te izgubljene ovce njegove črede in v hipu ga je obšel sram nad samim seboj. Pustil je strežnika, ki ga je krmaril, se povrnil k starčku in mu dejal prijazno:

„Gospod škof vam pošilja pozdrave in upa, da vam ne bom v preveliko nadlego. Vendar se bojim, da se bom moral močno naslantjati na vaše mnenje.“

Oče Anzelm je spil dolg požirek sherryja, uprl vanj svoje solzave oči, pokimal z glavo in dejal s potrim glasom:

„Gospod škof mi pošilja pozdrave! Kako je prijazen! Zanj sem vendar bolha v ušesu in se me je hotel rešiti. A tega ne more storiti, ne da bi uvedel sodni postopek proti meni. To je resnica o stvari. Rajši vidim, da sva si na jasnem.“

Kot večina dobro vzgojenih ljudi tudi Meredith ni bil zavarovan zoper tuje grobosti. Bolelo ga je, vendar ga ni mogel surovo zavrniti. Dejal je dobrovoljno:

„Sem gost. Ne poznam krajevne politike. Ne vidim razloga, da se ne bi razumela.“

Takoj se je obrnil stran in začel kramljati z Ano Luizo de Sanctis.

Aldo Meyer je slišal nenadno izmenjavo stavkov in jo pripisal v prid Blaisu Meredithu. Ta človek je bil sposoben in obziren. Pričakovati je bilo, da bo kasneje pokazal, da ima tudi srce.

Tudi Nicholas Black je vse opazil in se je navihano nasmehnil grofici, katere vzdignjena obrv mu je govorila jasneje kot besede: vse se razvija, kot sem si zamislila. In ker so se njune koristi v tistem trenutku krile, je bil Black pripravljen sodelovati in pozabiti na sovraštvo, ki mu ga je ona navdihovala. Medtem ko je Black kramljal z gostiteljico in je oče Anzelm v bližini upiral eno oko v sherry, drugo pa v pogovor, je Black potegnil Meyerja malo stran in mu dejal hudomušno:

„No, moj doktor, kaj mislite o našem hudičevem advokatu?“

„Žal mi je zanj. Na sebi ima znamenje smrti. Hudo mora trpeti.“

Slikarja je spreletelo proti volji in mračno je odvrnil:

„Človek božji, ne vabiva smrti k mizi! Jaz sem mislil na drugo stvar. Kaj menite, kako bo delal? Na prijeten način ali...?“

Prekinil je svoje pikro vprašanje, vendar Meyer se je ognil odgovoru.

„Kaj naj bi naju to brigalo, vas in mene?“

Meyer je srebal sherry in pro učeval izraz Mereditha med njegovim pogovorom z grofico in očetom Anzelmom. Videl je njegovo shujšanost, sivkasto prosojnost kože, boleče črte, ki so se poglobljale okoli ust, pordečene in utruje-

ne oči, ki so premalo spale in preveč zrle usoden potek stvari. Ljudje se odzivajo na različne načine na bolečine in strah. Videti je bilo, da ju je on prenašal s pogumom, vendar je bilo še prezgodaj, da bi odkril, kaj se je z njim še dogajalo.

Malo kasneje so povabili k večerji in gostje so šli v jedilnico. Grofica je sedla na častno mesto pri mizi. Mereditha je imela na desnici, Mayerja na levisi, oče Anzelm in Nicholas Black pa sta bila na nasprotni strani. Preden so sedli, se je obrnila k Meredithu.

Meredith je stoje in s sklonjeno glavo zmolil kratko latinsko molitev in slikar se je sam pri sebi smehljaj. Kakšna igralka je bila ta ženska! Ni pozabila niti na en sam sestavni del mehanizma. Tako je bil prevzet od svoje hudomušnosti, da je, ne da bi pomislil, napravil znamenje križa po blagoslovu in prebil nekaj nadležnih minut v strahu, ali ga ni Meredith opazil. Kot priznanega brezbožca bi ga duhovnik prepustil božjemu usmiljenju, kot katoličana, ki se je zapustil, pa bi ga verjetno skušal znova pridobiti, kar pa bi pomenilo oviro v njegovih načrtih s Paolom Sanduzziem.

Kot da bi šlo za domenjeno znamenje, je grofica ponovila ime proti Aldu Meyerju.

„Kaj je s Paolom, doktor? Bo prišel semkaj delat?“

„Mislim, da bo,“ je previdno dejal Meyer. „Verjetno pride jutri njegova mati govorit z vami.“

Pavlovci so majhna vas v bližini Ormoža.

„Me veseli.“ Ana Luiza se je obrnila k Meredithu, da bi mu razložila: „Najbrž vas bo to zanimalo, monsijor. Mladi Paolo Sanduzzi je sin Giacoma Neroneja. Krščen je bil na materin priimek. Je nekoliko neposlušen, vendar midva, se pravi, doktor in jaz, meniva, da bi bilo zanj dobro, da bi začel delati. Pounudila sem mu mesto vrtnarjevega pomočnika.“

„Zdi se mi dobra misel,“ je dejal Meredith. „Kako se preživlja njegova mati?“

„Dela v moji hiši,“ je povedal Meyer.

„Aha!“

„Zelo čedna je bila,“ je pripomnil oče Anzelm z usti, polnimi ribe. „Sedaj se je zredila, seveda, a spominjam se je, ko je šla k prveму svetemu obhajilu. Kako očarljivo dekletce je bila!“

Pogoltnil je ribo s požirkom vina in si obrisal usta z zmečkanim prtčkom. Ko mu ni nihče odgovoril, je znova začel jesti.

Meredith se je okrenil k Meyerju.

„Kajne, vi ste poznali Giacoma Neroneja, doktor?“

„Ja,“ je odkrito priznal Meyer. „Po Nini Sanduzzi sem bil prvi, ki ga je videl. Ona me je poklicala, da bi mu izvlekel kroglo iz rame.“

dalje na 34. strani

slovinci po evropi

anglija

V župnijski cerkvi Brezmadežne v kraju Slough je bil krščen 6. februarja Gareth Theodore Priede. Mati je rojena Tereza Šiligoj. Staršem želimo, da bi sin rastel njim v veselje in srečo z božjim blagoslovom!

Slovensko kulturno društvo v Bedfordu je v nedeljo, 6. febr., imelo svoj občni zbor, ki je sklenil, da se raztegne na vso Anglijo, tako da dá priliko vsakemu Slovencu tu, da postane član. Tako je sedaj ime društva „Slovensko kulturno društvo v Angliji“. Obenem je izvolilo nov odbor, ki se bo na prvi seji konstituiral.

Letošnji „Slovenski dan“ bo v Bedfordu. Program in vse drugo bomo pravočasno objavili.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — „Polnočni zvon z visokih lin krepko zaklenkal je! Potihnil glas je violin, strunar odbrenkal je!“ Tako tudi naš pesnik in duhovnik Gregorčič poziva, da se v postnem času zresnimo, posvetimo svoj čas resnemu premišljevanju in pokori. Čeprav sedaj ni več posta, kakor je bil nekoč, nas Cerkev opozarja, da si moramo sami znati izbrati način odpovedi, pokore.

Pustni čas smo veselo preživeli. Veselo je bilo na prvo februarso nedeljo, ko smo v našem centru pustovali. Število je bilo ravno pravo, da smo imeli dovolj prostora. Posebej je treba to pot pohvaliti „Linčane“, da se ni bilo treba duhovniku jeziti nad pijanostjo. Vsi so po pameti uživali božje dobrote, ki sta jih pripravila neumorna ga. Ana

in g. Stanko Duhanič. G. Anton Kerec je s klavirsko, g. in ga. Sadl pa sta s štajersko harmoniko vabila na ples.

Ko smo že pri harmonikah, naj omenim, da je v blagajni za lastno harmoniko že 3.740 šilingov. Ko bomo dosegli vsoto 5.000, se bomo obrnili na Dušnopastirski urad, da nam bo dal drugo polovico potrebnega zneska. Upajmo, da bomo do Velike noči to dosegli!

Ge. Fani Häuschen je 4. februarja v Zagorju umrla mama, Ivana Zavašnik, rojena Čerin. Pokojna je bila doma iz Medvod. Živelna in pokopana je v Zagorju ob Savi. Odkar se je njen sin s tremi drugimi ponesrečil, ko so se vračali nazaj na delo v Nemčijo, je pokojna mati začela izgubljati veselje do življenja in počasi shirala. Vsem sorodnikom želimo iskreno sožalje.

SALZBURŠKA

HALLEIN — V Kanado sta se izselila g. Jože Horvat iz Trnja in njegova žena Ema, roj. Sraka, doma iz Bratonec v Prekmurju. Zlasti bomo pri maši pogrešali go. Emo, ki nam je pomagala pri petju. Želimo jima vso srečo v daljnem Torontu.

SALZBURG — Sredi februarja se je preselil domov za stalno g. Jože Freljih, ki je lani dočakal 80-letnico življenja. Doma je iz Kopačnice pod Blegošem. Bil je zvest član naše skupnosti, prava kmečka korenina, zato ga bomo pogrešali v naši skupnosti. Želimo mu prijetna leta v ljubljenih škofjeloških hribih.

TENNECK — Vse nas je zelo presenetila vest, da je 19. decembra na naglo umrla v bolnici v Schwarzachu ga. Ema Verban, doma v Krogu pri Murski Soboti. Zaposlena je bila v tovarni čevljev v Bischofshofnu. V nedeljo, 12. dec., je bila še pri slovenski maši v Tennecku in nihče ni mislil, da je bila zadnji-

krat med nami. Pokopana je bila na dan pred Božičem doma v Krogu. Zapušča pet otrok med 10 in 14 leti. Svojem izražamo naše sožalje. Vsem nam pa zapušča opomin, da ne vemo ne ure ne dneva, saj je bila pokojna ga. Ema stara komaj 36 let. Naj v miru počiva!

Za otroke pokojne Eme je rojak g. Gustav Zadravec nabral med rojaki 3.250 šilingov, ki jih je potem g. Štefan Škerjanc naložil na hranilno knjižico v Murski Soboti.

G. Janko Kolarič, ki ga je 1. septembra zadela možganska kap, se še vedno zdravi v bolnišnici. Zaradi oslabelega srca gre zdravljenje le počasi naprej. Iz Schwarzacha so ga prepeljali v bolnišnico za živčne bolezni v Salzburg, kjer mu z masiranjem poskušajo razgibati omrtveli del telesa. Želimo mu, da bi se mogel kmalu vrniti med svoje.

Pri delu se je ponesrečil g. Bojan Ogorelec. Imel je srečo, da ga žerjav ni ubil. Leži v švarzaški bolnišnici. Tudi njemu želimo, da bi čimprej mogel spet zdrav na delo.

Med božjo službo dne 30. jan. je prejela sv. krst Melita Zebec, rojena v Schwarzachu 17. oktobra lani. Oče Alojzij je doma iz župnije Sv. Marjeta niže Ptujja, mati Anica, roj. Klanjščak, pa iz Štrigove. Bog daj, da bi bil otrok staršem vedno v čast in veselje!

KOROŠKA

SPITAL ob DRAVI — Stanovane pokojnega župnika g. Miklavčiča smo v decembru dokončno izgubili. Izpraznitev stanovanja je med rojaki povzročila veliko razburjenje. Občina je dala na razpolago male prostore v eni od hišic, ki so bile zgrajene za mestne oskrbovance (Befürsorgte) na Fridjof-Nansen-Str. 3. Seveda je s tem možnost, da bi dobili duhovnika zmanjšana, ker ni prostora v njem za kuharico. Pozitivno pri stvari je pa, da so prostori najeti na ime

„Slovenske katoliške misije“ in ima s tem vsak duhovnik, pa naj bo državljan ali ne, pravico v njem stanovati. Iz vsega se pa vidi, kolikšna je pripravljenost in velikodušnost oblasti, kadar gre za reševanje slovenskih vprašanj. Z malenkostnim razumevanjem s strani pristojne oblasti bi težav, ki smo jih v zadnjem letu doživljali, ne bilo. Težko je razumeti, zakaj smo Slovenci na Koroškem tako neprijubljani.

belgija

LIMBURG-LIEGE

V nedeljo, 5. februarja 1977, je „Vesela mladina“ imela svojo tretjo letno prireditev. Prvič v zgodovini Slovencev v Belgiji so se letos zbrali v Hothalenu. Nastopali so naši najmlajši s plesom in pesmijo pod vodstvom gđc. Karine Ackovič in „Vesela mladina“, ki jo vodi ga. Anica Varzsak-Kos. Kot gost je nastopila flamska plesna skupina iz Opglabbeeka.

Mladi so svoj program prav lepo pripravili in izvedli. Občinstvo je bilo navdušeno. Tudi v organizaciji proste zabave je bil lep napredek. Mladi so prav pridno pomagali pri postrežbi. Tako mora biti! Za plesno muziko je skrbel naš študentovski ansambel, ki je lepo izvršil svojo nalogo. A imamo vtis, da naše občinstvo ni tako živahno kot ono v Holandiji. Za ples se ogreje šele sredi večera. V začetku se gostje rajši pogovarjajo ob čaši vina ali piva. Med programom je udeležba bila odlična. Vsi stoli so bili zasedeni. Kmalu po programu pa so nekateri začeli odhajati, ker je naslednji dan bilo treba stopiti na delo.

Ga. Anica Varzsak-Kos, ki je „Veselo mladino“ pripravila za nastop, se prireditve zaradi bolezni na žalost ni mogla udeležiti. Pogrešali smo jo. Dvorana ji je z živim pleskanjem izrazila svoje spoštovanje. Želimo ji, da bi čimprej okrevala in se odpočila. Nekaterih rojakov s tega področja še vedno nismo

ogli pozdraviti v svoji sredi. Škoda, ne samo za nas, tudi zanje! Zelo bi jim privoščili malo spremembe v prijetni domači družbi. Globoko v srce si moramo zapisati resnico, da bomo uspeli nekaj doseči samo pod pogojem, ČE BOMO VSI SODELOVALI. Življenjskega pomena za našo mlado skupnost je, da mi vsi v sebi obudimo ali okrepimo čut za SOODGOVORNOST.

„Veseli mladini“ in tistim, ki so ji požrtvovalno pomagali, k uspehu prav iskreno čestitamo!

Jubilej z gledne matere: Gospa Leopoldina Senica, roj. Dolar, je na svojem domu v Houthalenu lani 6. nov. slavila 80. obletnico življenja. Pred 10 leti ji je umrl mož g. Franc, izredno priden delavec in skrben gospodar. V tej družini se je rodilo 10 otrok, ki so jih lepo vzgajili in so sedaj v veselje dobri materi ge. Leopoldini. Hčerka Ida je redovnica in jo tudi občasno razveseli s svojim obiskom. Gospa je zvesta naročnica „Naše luči“ in jo še vedno opažamo na naših prireditvah.

Vsi Slovenci ji kličemo: Na mnogo leta!

Naši pokojni: V Waterschei-u je vdano v Gospodu zaspala blaga žena ga. Genovefa Drnovšek, roj. Ravnikar, stara 82 let, rojena v Zagorju. Domovino je zapustila pred 54 leti. V Belgiji je živela 48 let. Bila je dobra žena in mati. Dokler je mogla, se je rada udeleževala življenja naše skupnosti. Vedno jo je bolela usoda njenega sina, ki ji ga je iztrgala zadnja vojna. Dobri ženi so rojaki in župljani pripravili lep pogreb.

Naj počiva v miru! Njenemu možu g. Francu izrekamo krščansko sožalje.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

SLOVENSKO ROMANJE V LURD iz Belgije bo v dneh od 18. do 25. julija 1977. Vsi še hranimo nepozabne vtise na naše romanje v letu 1975, ko nas je bilo le 41 romarjev... Letos se lahko to številu podvoji, ako bo dovolj dobre

volje. Prijave sprejema izseljenski duhovnik do konca marca t. l. Lahko se prijavijo tudi rojaki iz belgijskega Limburga! Iz Slovenije pridejo prav tako romarji sredi julija in tako bomo lahko vsaj par dni skupaj z njimi v Lurdu.

ZAHVALA! Iskreno se zahvaljujem vsem rojakom in rojakinjam za pozornost, ki sem jo bil deležen ob priliki mojega življenjskega jubileja — 50-letnice življenja, ki sem jo obhajal 25. februarja letos. — Kazimir Gaberc, izs. duhovnik.

Lepo se vsestransko pripravljamo na našo tradicionalno kulturno zabavno prireditev, tako imenovano SLOVENSKO PRIREDITEV, štiriindvajseto po številu, ki jo bomo imeli v soboto, 30. aprila 1977 (naslednji dan je nedelja, prvi maj) v župnijski dvorani „Familia“ v Gilly-Haies. Tudi letos bo pri domači zabavi sodeloval priljubljeni „Študentovski ansambel“ iz Eisdena.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Papeškega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

26. januarja smo ob številni udeležbi Slovencev, Hrvatov, Srbov in Francozov ter zastopnikov drugih narodnosti pokopali Boruta Žerjava, sina predvojnega slovenskega ministra dr. Gregorija Žerjava.

Pokojni je bil rojen leta 1916. Po svojem študiju v Ljubljani in Zagrebu je med vojno deloval kot literat v Ljubljani. Leta 1944 se je umaknil v Švico, kjer je v Ženevi nadaljeval svoj študij na Institut Universitaire des Hautes Etudes Internationales in se je posvečal vprašanju Slovenije in Jugoslavije na splošno, posebej pa še vprašanju koroških Slovencev.

Pokojni Borut Žerjav, Pariz.

Leta 1949 se je odzval povabilu francoskega radia in prišel v Pariz ter sodeloval pri slovenskih oddajah. Od leta 1951 do 1955 je bil profesor zgodovine in literature v kolegiju Svobodne Evrope v Strasbourg, nato pa se je zopet vrnil

Goriški zbor „Lojze Bratuž“ je pel v cerkvi sv. Medarda v Parizu.

v Pariz, kjer je na radiu deloval v osrednjem uradu, obenem pa tudi na slovenskem oddelku pri političnih in kulturnih oddajah, ki so pri vseh poslušalcih bile zelo cenjene. Pozneje je sploh prevzel vodstvo slovenske sekcije.

Kulturno je bil pokojni zelo razgledan, v zdomstvu je sodeloval pri raznih slovenskih revijah in z navdušenjem podprl vsako slovensko stvar. Za Slovenski dom v Parizu je med prvimi daroval 1.000 F.

Zadnjikrat smo ga srečali na slovenskem koncertu v St. Médard in kar nismo mogli verjeti, ko je prišla vest, da ga je 21. 1. zadela srčna kap. Pogreb je pokazal, kako je bil priljubljen in spoštovan pri vseh.

Naj počiva v miru in vsem njegovim naše iskreno sožalje!

Še nekaj odmevov na slovenski koncert:

Francoski prijatelji pišejo: „Na vsak način se Vam moramo zahvaliti za čudoviti večer v cerkvi svetega Médarda. Zbor je bil odličen in veselo vzdušje je bilo res nekaj prijetnega. Človek je imel vtis, da so ti ljudje rojeni s pesmijo na ustih...“ — „Res se moram zahvaliti za izreden večer, ki smo ga preživeli v prijetni družbi Slovencev.“ — Primorski rojak iz okolice

— LAUORE —

CONCERT

● La Mission catholique svoločno invite au concert donné par la chorale « Lojze Bratuž », de Gorica-Gorizia (Italie), le mardi 4 janvier à 20 h 45, en l'église Saint-Médard, 141, rue Mouffetard, Paris (5e) (métro Censier-Daubenton). (Location 7, r. Gutenberg, 75015 (577-69-93) et sur place le soir du concert à partir de 19 h 30.)

Znani pariški list L'Aurore naznanja koncert zbora „Lojze Bratuž“ iz Gorice.

Pariza pa pravi: „Bilo je res nekaj lepega, nismo mislili, da bo toliko ljudi. Bilo je veliko Francozov, vsi so se zanimali, kdo smo in še po koncertu so mi stalno telefonirali. Nekateri so mi rekli, če bi vedeli, da bo tako lepo, bi bili prišli še v večjem številu; pa še to so rekli, da oni sami česa takega ne bi bili zmožni. Tudi mi Slovenci, ko smo poslušali koncert, smo občutili vrednost naše pesmi in občudovali mlade Goričane. Če pogledamo, česa so zmožni naši rojaki pod Italijo, so nam vsem Slovincem lahko v zgled. Le škoda, da je bilo med tednom in nismo imeli časa, da bi se malo pogovorili...“

Novi poštni naslov g. Čretnika: Ker bodo te dni začeli podirati stavbe na 4 rue Saint-Fargeau, zato, ko pišete, upoštevajte novi naslov g. Čretnika: 78 Avenue Gambetta, 75020 PARIS (telefon ostane vedno isti: 636-80-68). Naročnino za „Našo luč“ in Mohorjeve knjige pa brez skrbi pošljite po nakaznicah, ki ste jih dobili, ker je številka njegovega poštne računa ista, zato pri tem sprememba naslova ne igra vloge.

SLOVENSKI DOM

Ko se narava prebujata k novemu življenju in začenja znova poganjati in zeleneti, naj se vsakdo vpraša, kaj je že sam in kaj je pri drugih že napravil za naš SLOVENSKI DOM V PARIZU.

Darove za „SLOVENSKI DOM“ v Parizu pošiljajte na poštni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7, rue Gutenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom.

ST. DENIS pri Parizu

V ponedeljek, 24. januarja, smo v starodavni katedrali opravili *pagrebno mašo* za Francem Bačičem in ga pospremili na pokopališče, kjer njegovo truplo čaka vstajenja. Komaj 22 let je izpolnil v mesecu decembru. V Francijo je prišel leta 1970. Medtem se je vrnil domov, da je odslužil vojaški rok in zopet prišel na delo semkaj. V sredo, 19. januarja, dopoldne, je šel na skladišče odpadlih avtov, tam popravljaj svoj avto; ta je padel na njega in ga pritisnil preko prsi in vratu. Ker je bil sam, ga je avto zadušil in so ga mrtvega našli šele proti večeru.

Tragična nesreča je hudo zadela njegovo družino in globoko odjeknila pri vseh njegovih znancih, ki so ga v obilnem številu spremljali na njegovi zadnji zemeljski poti. Iskreno sožalje težko prizadeti družini, s katero smo skupaj molili za pokojnega pri naši skupni nedeljski maši 20. februarja.

MELUN

Skupno mašo bomo imeli v nedeljo, 13. marca, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie, 81 rue Adrien Chatelain.

LA MACHINE (Nièvre)

K naši skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 27. marca, ob devetih zjutraj.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Postni čas nas bo pripravil na čim lepše doživetje velikonočne skrivnosti. Zato bomo postno nedelje uporabili za čim boljše pripravo in prejem zakramentov.

Duhovne obnove bodo v sledočem redu:

Lille — 6. marca pri sestrah na Bd. de la Liberté ob 16,30.

Arras — 13. marca pri sestrah Sv. Duha ob 16,30.

Armantières — 20. marca v cerkvi N. D. de Lourdes ob 16,30.

Tourcoing — 27. marca pri sestrah v rue d'Austerlitz ob 16,30.

Wingles — 31. marca ob 16,00 v farni cerkvi.

Fosse VIII Vendin-le-Vieil — 1. aprila ob 16,00 v farni cerkvi.

Cambrai — 2. aprila ob 20,00.

Crisilles — 3. aprila v farni cerkvi ob 17,00.

Zakrament sv. zakona so si dali: v Sallaumines 22. januarja Viktor Bučar in Viviane Kobrzynski. — V Tourcoing 5. februarja Jure Prša in Desanka Letič. Mladoporočencem veliko božjega blagoslova!

12. februarja smo dočakali zelo redko slavje. Zakonca Andrej in Frančiška Jerè sta v krogu prijateljev in farne skupnosti obhajala svojo *biserno poroko*. Pred 60 leti sta v sredi vojne vihre 12. februarja 1917 v cerkvi sv. Petra in Pavla v Zagorju sklenila svoj zakon.

V zakonu so se jima rodili trije otroci; dva sta že v večnosti. Posebno velik udarec je bil ob izgubi hčerke Fanči, poročene Kopač, ki ju je zapustila v svojem 52. letu. Sin Henrik je v pokoju; bil je uradnik pri rudarski upravi. Ker pred 52 leti ni bilo štipendij za Slovence v rudarski šoli, se je mlada družina odločila za pot v tujino, kjer so se dobro znašli.

Andrej in Frančiška Jerè sta obhajala biserno poroko (Pas-de-Calais).

Slavljenca sta še čila in zdrava; to jima želimo tudi še mnogo let preko biserne poroke. Naj ju Bog živi!

AUMETZ

Naš gospod izseljenski duhovnik Anton Dejak je 9. januarja t. l. praznoval svoj *srebrnomašni jubilej*. Bilo je čisto preprosto in domače. Pri oltarju sta bila poleg njega še g. delegat slovenskih duhovnikov v Franciji Nace Čretnik in msgr. Grims.

V pridigi je g. srebrnomašnik poudarjal, da smo si v Jezusu Kristusu tako laiki kot kleriki bratje in sestre in da tvorimo, čeprav je naše duhovništvo različne narave,

Naši rojaki s svojim izseljenskim duhovnikom pri jaslicah v cerkvi „Mater izseljencev“ v Mericourtu.

eno samo telo, ki ga oživlja eden in isti Duh, ki je duh Jezusov, ki ni prišel, da bi se mu streglo, marveč da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge. Vsem dobrotnikom je izrekel prisrčno zahvalo.

Gospod delegat Čretnik je razvijal misli, da je in mora biti duhovnik glasnik božje ljubezni. Ker so bili navzoči tudi francosko govoreči verniki, je nekaj misli k slavu in besed zahvale izrekel tudi v francoščini.

Msgr. Stanko Grims pa se je g. srebrnomašniku zahvalil za vse, kar je dobrega storil na njegovem področju.

Verniki pa so mu po maši osebno in v imenu male, a pogumne Natalije Pišlar čestitali in mu kot darilo izročili šopek belorodečih nageljnov. In nabirka pri maši je tudi dala več kot navadno. Pri mizi opoldne pa so se slovenskim duhovnikom pridružili še francoski.

G. Tonetu Dejaku se ob njegovem srebrnomašniškem jubileju vsi zahvaljujemo za njegovo požrtvovalnost in mu želimo obilo božjega blagoslova na njegovi nadaljnji duhovniški poti.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Ob vsaki priliki se spomnimo v molitvi tudi naših *bolnikov*. Zgleda, da nas je Bog uslišal in da se jim počasi vrača zdravje, delno vsaj. Naj bi jim pomlad prinesla še več telesnih moči, da bi mogli iti na vrt in v naravo, kjer bi bili deležni pomoči najboljšega zdravnika — sonca!

Naš izseljenski duhovnik č. g. *Tone Dejak* je z novim letom postal *srebrnomašnik*. Prišla sta mu čestitati msgr. Grims in ravnatelj slovenskih katoliških misij v Franciji č. g. Čretnik. Tem čestitkam se pridružujemo tudi vsi tukajšnji bralci „Naše luči“ oziroma rojaki.

Poleg drugih važnih pastoralnih del je slavjenec opravil v 25 letih svojega službovanja približno deset tisoč svetih maš. Ob tej priliki bi bilo prav, če bi začeli bolj ceniti vrednost svete maše, tako kakor so to znali naši predniki v domovini.

Kristus, nekdanji, v času svojega življenja na zemlji tako malo poznani „tesarjev sin“ je pri zadnji večerji rekel apostolom: „To delajte v moj spomin!“ Ako bi takrat kdo rekel, da bo čez dva tisoč let delalo to v Kristusov spomin nad milijon duhovnikov, ki so nasledniki apostolov, kar pomeni vsak dan milijon opravljenih svetih maš — ako bi kdo takrat kaj takega preprokoval, bi rekli, da ni normalen. In vendar je to vesela resnica.

Za sklep še to: Imenujte mi kakšnega slavnega moža, katerega bi se vsak dan spominjalo na milijone ljudi po vsem svetu! — En sam je tak in to je — Kristus.

VZHODNA LOTARINGIJA

Kadar pišem poročilo iz inozemstva, se spominjam navodil predsednika Rafaelove družbe, ki je kot oče naših izseljencev dajal važna navodila za vse, ki gredo v tujino:

1. Pozanimati se o zdravstvenih razmerah v kraju, kamor naj bi poslali delavce.

2. Vsak naj vzame s seboj knjižico Rafaelove družbe; v njej so važni podatki o osebi, ki gre v tujino.

3. Po vseh velikih mestih so bili zastopniki Rafaelove družbe: tem so ga javili naprej; pri izstopu iz vlaka ga je že čakal zastopnik in ga odpeljal na določeni kraj. Takrat so šli mnogi delavci v Ameriko. Pri izstopu iz ladje ga je zopet čakal zastopnik, ki mu je pomagal, da je prišel na določeno mesto. Tam so mu zopet pomagali do dela in stanovanja.

4. Ako ostane v Evropi: poročilo zastopnikov, kakšne so razmere kraja, v katerega prihaja.

5. Ohrani vero v tujini! Obrni se na izseljenskega duhovnika!

6. Pazi, da se ne vmešavaš preveč v politiko: tamkajšnje oblasti te bodo kontrolirale in te morda kot neljubega tujca pognale čez mejo!

6. Pridruži se, če je le mogoče, društvom tvojega jezika, ohrani ljubezen do domovine in ohrani še dalje zveze z njo!

Na podlagi teh navodil naj bodo objavljena poročila tudi od tu.

V zadnjih desetletjih se je življenje delavstva pri nas zelo spremenilo: Nastale so družine, mati je prej šla nakupovat za družino; oče je letal okrog za službo sinovom in hčerkam. Zdaj pa vidiš male otročiče, ki gredo v trgovino kupovat živila; mladina je postala zelo samostojna — samo denarno odvisna od staršev, sicer pa sami hodijo okrog, da dobijo primerno službo. Doma je radio, še bolj televizija, zunaj razne vrste športa. — Mladina se je kar „potegnila“ in je večja kot oče in mati. Zakladnica je seveda še doma — mama in ata — čeprav živita že v pokojju.

Za bolnike v bolnicah lepo skrbijo, zabave pa dobijo še ob prireditvah raznih društev. Pouk o življenju, o postanku človeka je znan že mnogim otrokom, ki hodijo še v ljudsko šolo. Opaža pa se, da so mnogi otroci izgubili spoštovanje do staršev. V takem življenju so nove naloge: ohraniti vero mladini in jo spodbujati k resnemu delu.

V tem doživetju naj sledijo poročila:

Zima nam je do sedaj še precej prizanesla: Nekaj pod ničlo, nekaj nad ničlo, megla leži večkrat v pokrajini; zdravniki imajo dosti dela z onimi, ki so padli na cesti, in z drugimi, ki so prehlajeni. Naši rudarji zelo čutijo bolezen silikozo (kamen na pljučih).

Z globokim sočutjem javljamo *naše umrle*:

8. 1. je umrl naš rojak Gorjup Jožef, rojen v Jurkloštru 1888. leta, pokopan 11. 1. v Merlebachu. — 16. 1. je bila maša ob obletnici smrti za rajno Elfrido Prodnik, ženo Vilija Prodnika iz Rosbruckna.

Dne 13. 1. se je hitro razširila žalostna vest: *umrl je naš dragi rojak Ferdinand Turšič* iz Creutzwalda. Od svojega prihoda 1924 je bil poleg Henrika Hočevarja desna roka vseh slovenskih duhovnikov: Vsa zadnja leta je raznašal tudi „Našo luč“, vsa sporočila za slovensko mašo je prinašal g. župniku, kot krojač je delal rojakom in drugim nove obleke in stare popravljal. Velika udeležba pri po-

grebu 25. 1. je pričala, da je bil splošno spoštovan. Iz Merlebacha je pripeljal avtobus člane „Jadrana“ z zastavo in s pevskim zborom, ki je kljub dežju lepo zapel posmrtno pesem na pokopališču Ham-Varsberg.

1. 2. pa je po dolgotrajnem, hudem trpljenju *umrl* v bolnišnici Cité Créhange Leopold Kotar v 74. letu. Cerkev na Hochwaldu je bila polna 4. 2. pri pogrebu. „Jadran“ in „Triglav“ sta bila navzoča z zastavo, pri grobu pa je pevski zbor „Jadran“ vzel slovo od daleč naokrog znanega Leopolda.

5. febr. je ponovno napolnila žalost naše rojake in domačine s smrtjo Štefana Čepina, ki je bil posebno dobro poznan v Morsbachu, kjer je stanoval, pa tudi v Forbachu in Habsterdicku: 82 let star je vedno dajal lep zgled žive vere in vdanega trpljenja — imel je kamen na pljučih. Pogreb je bil 8. 2. v Morsbachu.

Tako smo izgubili v treh tednih tri može — stebre naše vere, stalne naročnike „Naše luči“. Vsi trije so vkljub velikemu trpljenju pokazali vdanost v voljo božjo.

Vsem omenjenim želimo večni mir in pokoj, sorodnikom pa izražamo globoko sožalje!

Stanko iz Merlebacha

nemčija

OBERHAUSEN

Podrenek Helena je umrla: 2. junija 1976 smo zelo slovesno praznovali njeno 90-letnico rojstva pri Zorkovih v Meiderichu (Duisburg). Za vsakega otroka naj ji ljubi Bog naklonil 10 let življenja, saj je rodila 10 otrok, tako smo ji želeli. Pa je dobri Bog bolj pameten in jo je hotel stokratno nagraditi — z večnim veseljem. Umrla je letos 4. januarja in je pokopana na Nord-Friedhof Hamborn.

Blagopokojnica se je rodila 2. junija 1886. v Boštanju pri Sevnici, leta 1907. je prišla v Porurje, se srečno poročila, dala življenje dešeterim, od katerih živi še petero

Helena Podrenek iz Duisburga (Zap. Nemčija) je dočakala svojo 90-letnico in potem srečno umrla.

otrok. Mož ji je umrl 1955. Od takrat je bila otrokom še bolj ljuba. Z vsemi domačimi, kjer je zadnjih 17 let živel, je živel v izredni harmoniji. Pri Bogu je našla še večjo, zato smo proslavili njeno smrt v cerkvi sv. Mihaela s prepevanjem velikonočnih pesmi. Sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

Rožmarinova Jožica je četrta in zelo zaželena otrok. Zadnja desetletja je nenaravna moda okužila tudi naše slovenske starše, da si ne želijo več kakor enega otroka. Zato smo z izrednim veseljem prisostvovali pri adventni maši lani decembra *slovesnemu krstu* družine Jožeta Rožmarina in žene Margarete. Lani je prišla njih družina iz vasi Stojnci (Sv. Marko) niže Ptujca in se stalno naselila v

mestu Kamen pri Dortmundu. Krstili so dali precej daleč, celo v Oberhausen-Sterkarde in s tem zelo počastili našo slovensko versko skupnost tukaj. Iskreno čestitamo!

KÖLN

V družini se vedno vse pove, vse je skupna last. To medsebojno kroženje misli, komuniciranje dogodkov utrjuje družinsko skupnost. V širšem pomenu družine, kot *župnijska skupnost*, je prav tako. Marsikdo bi imel kaj povedati, poročati. Zato bi bilo močno zaželeno, da bi tudi člani te župnijske skupnosti sami poročali, povedali, kaj mislijo, kaj vse doživljajo.

Mesec dni je tako hitro naokoli. Vsakič ima naše redno srečanje pri maši novo lice, vsakič smo obdarjeni z novim notranjim zagonom; začeni s *Hamburgom, Hildesheimom*, zlasti pa v *Krefeldu in Hildnu*. V *Wipperfürthu* smo mislili, da sčasoma mašno srečanje odpade. Prav nasprotno je res: novi obrazi, nova iskanja.

V *Bergneustadtu* je sobotna maša morda res manj posrečena. Ako bi jo mogli prenesti na nedeljo, bi bilo mnogim bolj ustrezno. Zaenkrat ne gre drugače. V *Kölnu* je podobno kot v *Wipperfürthu*: novi obrazi — tako, da je kripta kar prijetno polna.

V *Hildnu* smo dobili nove prostore v stari Theresien-Schule. Ob posvetitvi prostorov se je naša solidarnost spet izkazala. Hvaležni smo otrokom iz Essna, ki so nas za to priliko obiskali v naših lepih

Rožmarinova Jožica iz Kamena (Dortmund, Zap. Nemčija) po slovesnem krstu v Oberhausnu.

V Krefeldu je bil sv. Miklavž prvi blagoslov za vso našo skupnost...

narodnih nošah. Francelj je poskrbel, da smo lepo pogostili nemške goste s škofom na čelu.

V Eschweilerju-Stolberg smo po-

iz Wipperfürtha pozdravljamo rojake širom po zapadni Evropi...

kopali dvojčici Aleksandro in Suzano, prvi hčerki Zvonke in Franca Škarja. Hočemo razumeti in verjeti, da je tako najbolj prav — kot pravi naš Prešeren: "... da trpljenje in boleznj z veseljem vred so dar Njegove roke, da čudno k sebi vod' otroke ljube..."

FRANKFURT

"Stara navada je železna srajca," tako lahko ugotavljamo v po-

ročilih z našega področja. Vedno smo namreč dva do tri mesece v zaostanku. Mnogi gotovo mislite, da imamo zimsko spanje. Vendar je ravno nasprotno res.

V decembru smo bili zelo živi. Najprej nas je v misijonu pri verouku obiskal Miklavž. Otroke je malo „izprašal“, potem pa zadovoljen z odgovori vse lepo obdaril. Na koncu smo vsi skupaj zapeli pesem „Mi se imamo radi“.

Pri mesečnem srečanju smo se pogovarjali o pomembnosti in vrednosti spovedi kot priprave na božične praznike. Po kratkem predavanju, kaj nam je prinesel novega novi obred pokore, je bila živahna razprava in pogovor. Ta priprava je omogočila, da je vsa skupnost pristopila za praznike k zakramentom. Zaslugo ima tudi naš zvesti pomočnik p. Jože, ki redno pride pomagat, da je prilika za spoved tudi med mašo.

Za božič smo imeli slovesno mašo z asistenco. Tako smo s slovesnim bogoslužjem in slovenskimi božičnimi pesmimi vsaj malo nadomestili domači božič in za trenutek pozabili, da smo v tujini.

V januarju smo pri srečanju imeli pogovor o davčnem vprašanju. Poskušali smo ugotoviti, kakšne možnosti imamo pri uveljavljanju davčne izravnave. Za vse navzoče je to bila zanimiva tematika.

V krščansko skupnost so bili sprejeti — sv. krst je bil vedno med mašo — sledeči otroci: Iztok Vrhovec iz Usingena, Maja Pajnik iz Frankfurta, Nina Lampret iz Main-tala, Karmen Meško iz Langena ter Sandy Ragolič iz Frankfurta. Staršem čestitamo in jim želimo božjega blagoslova pri vzgoji!

Poročili so se: Bruno Pajnik in Draga Jovanovič ter Ivan Velič in Marija Cvetko, vsi iz Frankfurta. Čestitamo!

MAINZ

Tudi v Mainzu smo lepo obhajali božične praznike. V decembru smo imeli tudi krstno slovesnost. Krščena je bila Danijela Vrečko iz Mainza. Čestitamo!

HAMBURG

V Hamburgu smo obhajali slovesno *polnočnico*. Slovenska skupnost se je zbrala v polnem številu in z velikim veseljem prepevala naše božične pesmi. Organistka je z mogočnimi orglami podprla naše petje. Čeprav je Nemka, je z občutkom igrala naše pesmi ter tako naredila cerkev nekako bolj domačo. Za njeno požrtvovalnost in zavzetost se ji lepo zahvalimo; res zasluži vse naše priznanje in pohvalo.

Po sv. maši smo imeli kratek klepet, žal je čas priganjal, zato ni bilo mogoče, da bi se zadržali malo dalje. Kljub temu je bilo lepo.

STUTTGART-okolica

Predavanje o Avstraliji: V Avstraliji živi okrog 20.000 Slovencev, priseljencev po letu 1945. Kakšen je avstralski kontinent in kako živijo tam naši rojaki, o tem smo poslušali na našem področju v mesecu januarju tri predavanja in sicer v Esslingenu, Heilbronnu in Schwaikheimu.

V poročilu župnika Turka, ki je decembra lani obiskal naše rojake v Avstraliji, smo zlasti občudovali njihovo zavzetost za versko življenje. Zgradili so si dva močna centra s svojo cerkvijo v Melbournu in v Sydneyu. Denar za nakup potrebne materiala so imeli kar hitro skupaj; zidarska, tesarska in inštalaterska dela pa so slovenski strokovnjaki opravili zastonj. Vse to

je njihovo skupnost seveda še bolj utrdilo.

Sicer pa smo zvedeli, da so naši rojaki našli delo v najrazličnejših poklicih in nekaj ducatov ima celo svoje farme. Rojak Lajovic se je povzpел celo do poslanca v parlamentu države New South Wales. Več o življenju naših ljudi v Avstraliji nam bo pokazal film, ki je najavljen za mesec marec.

Socialni delavci so zborovali: Meseca januarja so zborovali v našem centru v Stuttgartu socialni delavci za delavce iz Jugoslavije, nastavljeni pri Caritasverbandu

*Med krstom
Iztoka Vrhovca
iz Usingena.*

Württemberg. Trinajst mladih in zavzetih ljudi je pod vodstvom referenta ustanove Caritas, Jožefa Porada, premlevalo vprašanja, ki tarejo naše ljudi v Nemčiji. V pogovoru je bilo vprašanje brezposelnosti, dovoljenja za delo in bivanje, povračila davka (o tem je govoril uradnik iz Finanzamta Stuttgart), šolanja otrok in še druga vprašanja.

Škofijski svet na obisku: V sredo, 19. januarja, so imeli v našem centru v Stuttgartu svoj posvet tisti člani škofijskega sveta, ki zastopajo vprašanja tujih delavcev v škofiji Rottenburg. Zastopniki Hrvatov, Italijanov, Špancev in Portugalcev so se skupaj z nekaterimi nemškimi zastopniki posvetovali predvsem o verskih vprašanjih, ki zadevajo tuje delavce. Posvetovanje

„Cerkev te sprejema z velikim veseljem...“ Krst male Zdenke Klasič.

je sklical škofijski referent, prelat Eberhard Mühlbacher.

K naraščaju čestitam: V Weißbachu Jožefu in Mariji Sever k sinu Manuelu; v Esslingenu Petru in

„Danijela, jaz te krstim...“ Pri krstu Danijele Vrečko iz Mainza.

196 otrok je bilo na miklavževanju v Stuttgartu v nedeljo, 5. decembra 1976.

Mariji Grager k sinku Danijelu, v Stuttgartu Jožefu in Majdi Vračko k hčerkici Tatjani!

BAVARSKA MÜNCHEN

Pomlad prihaja v deželo, naša župnija pa tudi kaže znamenja živahnega življenja. So dnevi, ko si ljudje pri našem socialnem uradu kar kljuko podajajo; seveda, razna potrdila je treba zbrati in prevesti za povrnitev davka. Pa živžav ob sobotah popoldne, ko se vršita predšolski in šolski tečaj; in ob petkih zvečer, ko se vadijo pevci za v cerkev in za zunaj cerkve; pa ob sobotah zvečer, ko so mladinski razgovori ali debatne ure.

Socialni delavci za delo med delavci iz Jugoslavije, nastavljeni pri Caritasverbandu Württemberg, so 21. januarja zborovali v Slovenskem centru v Stuttgartu.

Ko pišemo tole poročilo, manjkata dva dni do našega pustovanja. O njem bomo poročali prihodnjič.

14. januarja je umrla v Münchnu ga. Amalija Rigou. Pokopali smo jo na enem tukajšnjih pokopališč.

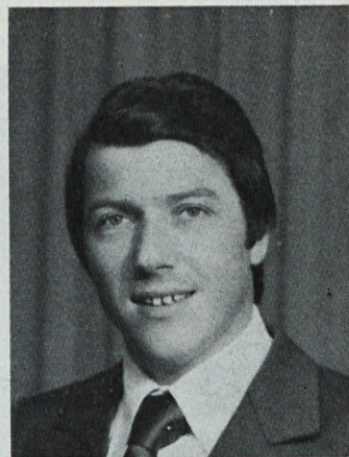
Doma je bila na Vipavskem. Kot mlado dekle je odšla na delo v Egipt. Tam se je poročila z grškim inženirjem. Rodila se jima je hčerka. To je morala gospa Amalija sama vzgojiti, saj ji je mož kmalu umrl. Hči je tam spoznala nemškega inženirja in se z njim poročila. Tako je prišla vsa družina v Nemčijo, kjer si je kupila hišo v severozahodnem delu Münchna.

Ga. Amalija je bila slovensko zavedna in globoko verna žena. Redno je prejela zakramente in prebiralasveto pismo. Dočakala je 80 let.

Naj se spočije v Bogu! Njeno družino pa naj ob tej težki izgubi potolaži Bog!

V soboto, 29. januarja, ob 2,30 ponoči, je izgubil življenje v avtomobilski nesreči g. Vinko Lipej. Peljal se je iz Münchna domov, pa se je v avstrijskem kraju Stainach vanj čelno zadel mlad Avstrijec, ki je vozil 120 km na uro. G. Vinko je bil na mestu mrtev.

Pokojnik je bil rojen 13. novembra 1941 v Brežicah. Po poklicu je bil krojač in je že deset let delal v Münchnu. Pred dvema letoma se je poročil s Slovenko, doma

Pok. g. Vinko Lipej.

iz Pišec. Bil je iz verne družine, tudi sam pristno veren. Vedno je bil pripravljen drugim pomagati, sam zase pa je bil zelo skromen. Sodelavci so ga imeli izredno radi, tako da se več tednov niso mogli sprijazniti z mislijo, da ga ni več med nami.

Naj mu Bog da večno veselje pri sebi! Njegovi vdovi pa izrekamo globoko sožalje!

Krščena sta bila: Silvo Škrjanec, sin Ivana in Marjete, roj. Jureš, in pa Ines Zupanec, hčerka Vladimira in Pavice, roj. Ljubanovič. Otrokom želimo vse dobro v življenju, njunim staršem pa čestitamo!

Poročili so se: Jože Debelak iz Maribora in Jožica Erjavc iz Slovenj Gradca; Anton Majcen iz Gor-

nje Bistrice in Olga Krajnc iz Krapja pri Ljutomeru; Tone Gaiser iz Hlaponcev pri Ptuj in Mira Črešnik iz Radelj pri Dravi; Vladimir Zupanec iz Zgornjega Sečovega in Pavica Ljubanovič iz Kraja pri Biogradu na moru. — Vsem parom iskreno čestitamo!

nizozemska

V soboto, 29. 1. 1977, je naša *Folklorna plesna skupina* skrbno pripravila svojo letno prireditev, kjer so načrtno sodelovali vsi člani in prijatelji. Vse vstopnice so bile razprodane že vnaprej. Obe plesni skupini sta izvedli več plesov in želi živo priznanje občinstva. Za prosto zabavo je skrbel ansambel, ki ga vodi g. Slavko Strman. Občinstvo na tem področju je zelo živahno in za godbenike hvaležno, ker ves večer navdušeno sodelujejo.

Zanimivo, pred 20 leti so napovedovali, da bo naša skupnost živelasamo še nekaj let. Stari pionirji društvenega življenja so res pomrli, a na njihovo mesto so stopili mlajši, ki niso manj navdušeni in disciplinirani. Družabno in kulturno življenje med nami še nikoli ni bilo tako razgibano, kot je sedaj. Čeprav smo le mala skupina, je za nas premajhna največja dvorana v kraju.

Pokojni Karel Sardinšek iz Trelleborga (Švedska).

Reči smemo, da so napori naših vzgojiteljev in kulturnih delavcev takoj po zadnji vojni rodili res bogate in trajne sadove. Biti jim moramo hvaležni. Hvalo pa smo dolžni tudi vsem tistim, ki danes snujejo načrte za življenje naše skupnosti in se zanje žrtvujejo.

Folklorni plesni skupini k odličnemu in zasluženemu uspehu iskreno čestitamo.

švedska

TRELLEBORG

Tu je umrl 13. januarja letos g. Karel Sardinšek. Našli so ga mrtvega na postelji. Poleg postelje je bila pripravljena bela srajca, črna kravata in črna obleka, kakor da bi slutil, da odhaja.

Pokojni je bil rojen 11. junija 1913. Na Švedsko je prišel leta 1960 kot begunec. Bil je zaveden Slovenec, dober katoličan in velik poštenjak. Vselej je z veseljem sprejel slovenskega duhovnika. Trdno je upal, da se bo še vrnil domov, pa mu je Bog račune prekrižal.

Za njim žalujejo poleg najbližnjih prijateljev Megličeva družina na Švedskem, brat v Avstriji in sin v Avstraliji.

Naj najde v Bogu popolno veselje!

OEREBRO

Slovenci v Oerebro smo zelo prizadeti, ker smo 5. februarja izgubili

V Köpingu se zbiramo kot ena družina po maši v Slovenskem klubu.

Po krstu Lilijane Škraban v Münchnu.

našega blagega župnika, dekana, jezuitskega patra Hermanna Kreutzerja. Podlegel je raku v 76. letu starosti. Bog naj mu dá zaslužen plačilo!

BINKOŠTNO SREČANJE V VADSTENI

Čas naših srečanj se hitro bliža. 17. aprila se bomo videli v Landskroni in Helsingborgu. Naslednjo nedeljo pa v Nybro, Olofströmu in Malmö, 1. maja oziroma 30. 4. v Borasu in Jönköpingu. Potem pride na vrsto Halmstad-Göteborg itd.

Kot smo se menili že po srečanju v Vadsteni lansko leto in kot smo se dokončno odločili jeseni, bo naše tradicionalno versko-kulturno-družabno srečanje v Vadsteni letos (kot že dosedaj dvakrat) na binkoštni praznik, to je 29. maja 1977.

Mislim, da so vsi, tisti ki so se srečanja že udeležili, in tisti, ki bodo letos prvič tam, za to, da ta datum tudi v naprej ohranimo.

Priporočam se za čim večje sodelovanje.

Vaš p. Janez.

Švica

Lansko leto smo v tretji številki „Naše luči“ poročali o obnovi cerkve Guthirt v Zürichu, kjer imamo naše slovensko bogoslužje. Kripta nam je bila vedno na razpolago, prikrajšani pa smo bili za dvorano, ker je v njej bilo nedeljsko bogoslužje za Švicarje.

Z delom obnove notranjščine cerkve so tako daleč, da bo 27. februarja cerkev zopet odprta za bogoslužje. Dvorana nam bo zopet enkrat na mesec na razpolago, tako se bomo lahko po maši zbirali in prirejali naše prireditve. Prva taka prireditev bo za *materinski dan* v nedeljo, 1. maja.

Tudi kripta je dobila nov oltar, tabernakelj je postavljen na vidnem mestu na desni strani oltarja. Stare klopi so zamenjali z udob-

nimi sedeži, ki jih je okoli 200. Na novo je kripta prepleškana in ima nov vhod spodaj desno. Pod vhomom v cerkev so zgradili dve veroučni sobi. Obnavljajo cerkev tudi od zunaj. Tako bodo imeli še precej dela, preden bo vse delo z obnovo končano.

Obvestila:

Na željo naših rojakov v Baslu in okolici je bila maša meseca januarja prenesena iz četrte nedelje na soboto pred četrto nedeljo. Maša je ob sedmih zvečer v stranski kapeli cerkve sv. Antona na Kannenfeldstraße. Mašo je zopet prevzel p. Angel, tako imamo v Zürichu v Guthirt eno mašo več. Nekateri želijo, da bi v Zürichu imeli slovensko bogoslužje vsako nedeljo. Za enkrat še ni mogoče želji ustreči. Od marca naprej bo maša v Guthirt-kripti vse nedelje v me-

slovinci ob meji

KOROŠKA — Na Dunaju je bilo sklenjeno, da bodo spet obnovili drugi tir v Karavanškem predoru, ki so ga po vojni odstranili. Dela bodo končana v letu 1978. — Na Koroškem so opustili 14 okrajnih sodišč, med njimi tudi na slovenskem področju dve: Rožek in Dobrla vas. — Za Novo leto je priredila „Katoliška mladina“ tridnevni seminar v Tinjah. Udeležilo se ga je 50 mladih. — Kuratorij ORF (avstrijska televizija) je soglasno odklonil z lase privlečenimi razlogi dovoljenje za graditev televizijskih pretransmisorov na Peči in Golici, ki naj bi omogočili sprejem slovenskega programa iz Ljubljane. — Šmihelski prosvetarji so obiskali Šent Jakob v Rožu in tam najprej zapeli, potem pa zaigrali Linhartovo „Županovo Micko“. — Veliko prahu je dvignila na Koroškem aretacija tajnika Narodnega sveta koroških Slovencev, ki so jo 21. jan. ob treh zjutraj izvršili policijski organi. Neke Güttler je ovadil policiji, da mu je tajnik Filip Warasch izročil dva dni pred preštevanjem bombo, ki

naj bi eksplodirala pod glavnim celovskim transformatorjem. Oblasti so se izgovarjale, da je bil za por potreben, da ne bi tajnik mogel česa prikriti in zatemniti. Slovinci se sprašujejo, zakaj niso z istimi metodami nastopili v škandalu s prodajanjem orožja v Sirijo.

GORIŠKA — Pevski zbor „Lojze Bratuž“ je bil na izletu v Parizu in je tam v cerkvi sv. Medarda priredil koncert, ki ga je obiskalo okrog 400 ljudi, poleg slovenskih rojakov tudi številni Francozi. — Slov. kat. prosvetno društvo v Gorici je priredilo „Beneški večer“, na katerem so peli beneški Slovinci in zaigrali v beneškem narečju Prodanovo igro „Emigrant“. Glavno vlogo župnika je prepričljivo igral avtor igre. — Slovenskim Goričanom dela skrbi stavba „Alojzijevišča“, ki je dotrajala. Prizadevajo si, da bi zavod prenovili. — Vokalni oktet „Gallus“ iz Ljubljane je bil januarja na gostovanju v Gorici. Poleg Gallusovih skladb so zapeli tudi vrsto narodnih pesmi. — V tednu cerkvene edinosti je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda priredilo v kapucinski cerkvi v Gorici ekumensko bogoslužje. — Slov. kulturno društvo „Hrast“ v Doberdolu je imelo občni zbor, kjer so

polagali račun o storjenem delu in načrtovali za bodočnost. Posebno aktivni so otroci, ki imajo svoj zbor in igralsko skupino.

TRZAŠKA — Na praznik Bogojavljenja so v Zgoniku v cerkvi priredili koncert božičnih pesmi. Cerkev je bila do kraja polna. — Vseh božičnih koncertov od Boljunca do Gorice je bilo letos kar devet. — V Červinjanu je bil sredi januarja prvi kongres gibanja „Srednjeevropska omika“, ki so se ga udeležili tudi zamejski Slovinci. — Lepo je uspelo ekumensko srečanje v Nabežini. Sodelovalo je več zborov s petjem božičnih pesmi. — Tudi v cerkvi sv. Antona Novega, v središču Trsta, so 9. januarja priredili koncert božičnih pesmi. — Ob proslavi 10-letnice Finžgarjevega doma na Opčinah so nastopili ansambli „Najmlajši“, „Zvezda“ in „Galebi“. Proslavo je prenašal tudi Radio Trst A. — Da bi med mladimi razširili slovenski tisk, so štiri zamejske revije: „Mladika“, „Most“, „Zaliv“ in „Dan“ priredile razgovor za okroglo mizo v Trstu.

BENEŠKA SLOVENIJA — Ob „Dnevu emigranta“, ki ga je priredilo društvo „Ivan Trinko“, je govoril tudi videmski nadškof. Med drugim

secu, razen na drugo nedeljo, ker na to nedeljo imajo mašo v Appenzellu ob 11. uri dopolne pri kapucinih in ob 16. uri v St. Gallenu v kapeli angelov varuhov ob katedrali.

Romanje v Lurd: Mnogi želijo na romanje v Lurd za binškožne praznike. Romanje bo od 27. do 31. maja. Potovali bomo z vlakom. Odhod iz Züricha bo 27. maja zvečer. Vrnemo se 31. maja. Prijavite se pri vaših misijonarjih! Za ceno še ne vemo. Želeli bi vedeti približno število udeležencev, da lahko rezerviramo prostore v hotelih in javimo število na železniški upravi, da nam izda skupinski vozni listek. O vsem boste še naknadno obveščeni.

Krsti: V hišni kapeli Kapuzinenheim v Seebachu sta bili krščeni: Aleksandra Pečovnik, hči Franca in Marije, roj. Ajd, iz Winterthura

in Nataša Šuligoj, hči Stanislava in Eve, roj. Lisjak, iz Wallisellena; v Winterthuru Tadeja Zorč, hči Nikolaja in Marije, roj. Kavčič.

Čestitamo staršem, novokrščen-

Skupina Slovencev, zbranih pri jasilicah v St. Gallenu.

kam pa želimo milost in obilo sreče v življenju!

je rekel: „Slovenski bratje, ljubite svojo zemljo, svoje vasi, obnovite vaše domove in vaše cerkve, stkajte ponovno vašo skupnost, ki jo je potres raztrgal. V tej ljubezni do vaše zemlje, jezika, do vaše kulture vam bo Cerkev stala ob strani.“ Za krivice, ki so jih v pretekli dobi prestali, jih je škof prosil odpuščanja in zagotovil svojo solidarnost. — Pri Sv. Lenartu, na Lješah in v Št. Petru ob Nadiži so nastopili zbori s petjem božičnih pesmi.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — Nad tisoč Slovencev se je v Kewu udeležilo polnočnice, ki jo je urednik avstralskih „Misli“, p. Bazilij, daroval na prostem. — Za vzdrževanje slovenskega verskega središča v Kewu so za Božič darovali verniki 2.927 dolarjev. — Vitalnost sydneyskih Slovencev in njihovih duhovnih vodnikov se lepo kaže v rasti njihovega verskega središča v Merrylandsu.

ARGENTINA — Društvo „Svobodna Slovenija“ je priredilo v dr. Hanzeličevi hiši v Cordobskih gorah otroško kolonijo. — 28 abiturientov slov. srednješolskega tečaja v Buenos Airesu je preživelu januarske počitnice v Bariločah. — Na dan sv. Družine so otroci zaigrali pod vodstvom Rudija Hirschegeja na mendoškem odru Kunčičevo igro „Cmokec-Poskokec“. Skupaj je nastopilo 34 oseb, kar izpričuje zavzetost naših rojakov v Mendosi za ohranitev narodne zavesti. — Nad tisoč rojakov se je zbralo na misijonski tomboli v Slovenski vasi v Buenos Airesu. — V cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši v Buenos Airesu so se zbrali številni rojaki k sedmini za pokojnim pisateljem Mauserjem. — Dne 1. februarja je umrl v bolnišnici v Buenos Airesu prof. dr. Srečko Baraga.

KANADA — Poleg polnočnice v obeh torontskih slovenskih župnijah je bila za Božič prvokrat tudi na Slovenskem letovišču, ki se je udeležilo okrog 100 ljudi. — Tudi slovenska župnija v Winnipegu živahno deluje. V njenem okviru so priredili miklavževanje, božično duhovno pripravo in silvestrovanje. — Mladina slovenske šole pri „Mariji Pomagaj“ je priredila pod vod-

stvom župnika Toneta Zrneca koncert. Nastopila sta otroški in mladinski zbor. — Baragov „Misijonski krožek“ v Torontu je za Božič razposlal slovenskim misijonarjem 4.000 dolarjev.

ZDA — Za božične praznike so naredili posebno denarno akcijo za ohranitev dnevnika „Ameriške domovine“, ki že 78 let redno izhaja in pomaga ohranjati slovenstvo in katolištvo med našimi izseljenci. — V Waukeganu (Illinois) so za praznik Treh kraljev organizirali koncert slovenskih božičnih pesmi, ki ga je izvedel cerkveni pevski zbor Sv. Štefana v Chicagu. — Pri Sv. Vidu so v nedeljo pred Božičem organizirali družinsko božičnico. Slavnostni govor je imel sedaj že pokojni pisatelj Karel Mauser. — Kot blisk se je raznesla po Clevelandu vest, da je 21. januarja umrl pisatelj Karel Mauser. Podvrget se je srčni operaciji in na njenih posledicah izdihnil blago dušo. Z njim je slovensko zdomstvo izgubilo največjega pripovednika, Cleveland pa enega od stebrov slovenske kulture. Pokojnik je bil katoličan in Slovenec iz vse svoje duše, čeprav je bil leta 1945 pred Božičem s starši in brati ter sestro kot „Volksdeutscher“ izgnan iz domovine.

pisali so nam

IZ ARGENTINE

Mladostno navdušenje in veselje nas je v teh dneh odpeljalo na počitniško taborjenje na jug naše Argentine, v od Buenos Airesa 1750 kilometrov oddaljeno mesto San Carlos de Bariloche. Smo abiturienti slovenskega srednješolskega tečaja „Marko Bajuk“ v Buenos Airesu.

Z velikim zanimanjem občudujemo lepoto, s katero je Stvarnik obdaril bariloško pokrajino. Ker je podobna domovini naših staršev, si laže predstavljamo lepo Slovenijo. Misli nam romajo na evropski kontinent. Spremlja jih želja, da bi svoboda vladala povsod in da bi se naša medsebojna povezava utrjevala.

Uspeha polno novo leto 1977 in vesele pozdrave mladosti Vam pošiljajo abiturienti.

(Sledijo podpisi 27 fantov in deklet.)

S FORMOZE

Želim Vam mnogo uspeha pri Vašem delu. Hvala lepa za Našo luč, ki mi jo tako zvesto pošiljate. Prav z velikim zanimanjem jo prebiram.

Pozdravlja Vas

s. Marija Rozarija
Peipu, Hsinchu Hsien
Formoza

IZ JERUZALEMA

Izražam Vam svojo srčno zahvalo, da mi tako redno pošiljate Našo luč. Čestitam iz srca k 25-letnici tega lista in želim mnogo uspeha tudi v bodočnosti. Lahko ste ponosni nanj, saj je za Slovence res dragocen. Tako lepo piše o naših rojakih, raztresenih po Evropi. Res zanimivi so podatki, obenem tudi poučni, posebno tisti, ki pišejo o težavah glede vere.

Prav prijazne pozdrave od hvalne

s. m. Angeline
Jeruzalem, Izrael

IN DEŽ JE PRIŠEL

Ko sem prebral Vaš članek „Ali bodo antibiotiki nadomestili prižgane sveče“, sem sklenil, da Vam opišem podobno doživetje.

Pred sedmimi leti sva se z ženo udeležila sestanka, na katerem je predavatelj, kanonik, govoril o prošnji molitvi. Med drugim je rekel: „Danes smo nadomestili molitve za dež z umetnim namakanjem in smo prepričani, da nismo pri tej izmenjavi ničesar izgubili.“ S posmehom je sprejemal naša ugovaranja.

V preteklem poletju sta vročina in suša opravila svoje, posebno še v Franciji. Reke so postale potočki, studenci in izviri so usahnili, travniki porumeneli, oblakov pa od nikoder. Živino, ki ni našla več hrane ne vode, so začeli na debelo pobijati, nekateri kmetje so napravili samomor, vlada je prepovedala pod strogo kaznijo zalivati vrtove, kaj šele polja. V mestih je bila voda na obroke, na deželi so si ljudje pomagali, kot so znali.

Ko je bila sila najhujša, so vendar škofje priporočili vernikom javne molitve za dež po vsej državi. In to je bilo prav v bližini narodnega praznika, 14. julija.

Na televiziji smo opazovali 14. julija vojaško parado v Parizu. Takoj v začetku se je vllila strahovita ploha. Državni predsednik je gologlav stoično nadzoroval mimohod pehote in raznega orožja. Letalski program je bil v zadnjem trenutku ukinjen.

Televizijski poročevalec se je šalil: „Kakor je videti, je Bog uslišal molitve naših škofov. Poleg tega se pa zdi, da mu vojska ni preveč pri srcu.“

Naj bo ta primer v opomin naši nečimrnosti in v premislek naši trenutni blaginji: to bi po krščanski dolžnosti morali deliti z drugo polovico človeštva, ki trpi lakoto in boleni.

Najlepše pozdrave!

A. J., arhitekt
Anglet, Francija

Karel Mauser - umrl

21. januarja je umrl v Clevelandu v ZDA slovenski pisatelj Karel Mauser za posledicami operacije na srcu. Bil je vsa ta leta po vojni najbolj znan in najbolj bran pisatelj med Slovenci v tujini. Kot velik idealist pa je bil tudi sicer stber slovenske emigracije v ZDA.

Rodil se je leta 1918 v vasi Zagorice na Bledu. Gimnazijo je obiskoval v Kranju, maturiral na klasični gimnaziji v Ljubljani. Vstopil je v bogoslovje, pa se po štirih

letih od njega poslovil. Zaposlil se je pri katoliški Jugoslovanski tiskarni. Med vojno se je oženil. O božiču 1945 so ga nove oblasti izgnale iz Slovenije zaradi nemškega priimka(!). Delil je usodo beguncev v avstrijskih taboriščih Lienz in Spittal. Končno se je izselil v ZDA, kjer je dobil službo ročnega delavca v tovarni za svedre.

Pisateljstvo je začel Mauser že doma pred vojno in med njo. Poleg pesmi, črtic in feljtonov je tedaj napisal povesti Rotija, Sin mrtvega, Kaplan Klemen. Na Koroškem je pisal črtice in povesti iz tam-

kajšnjega življenja in za tamkajšnje rojake: Razdrta ognjišča, Puntar Matjaž, Mrtvi rod, Domačija pod Peco, Zemlja. V ZDA pa je napisal ta dela: Zemlja, Jamnik, Velika rida, Ura s kukavico, Jerčevi galjoti, Vetrinjsko polje, Večna vez. Predvsem pa je tam napisal svoje največje in najbolj uspelo delo Ljudje pod bičem. Ta knjiga bo tako po svoji pripovedni moči kot po pričevanju o medvojni dobi v Sloveniji ohranila v slovenskem leposlovju svoje vedno pomembno mesto. Več Mauserjevih del je prevedenih v tuje jezike.

Mauser je bil idealist v vsem svo-

jem življenju in delu. Bil je prežet od krščanstva in slovenstva. Posebno zadnja leta je stalno nastopal za vero v duha, proti materialističnemu potrošništvu, ki uničuje slovenstvo. Vse, kar je napisal, je napisal zastonj, brez honorarjev. Pa tudi sicer je bil neplačani govornik, organizator, kritik in poročevalec. Njegov čisti človeški značaj je bil našim rojakom v tujini živ kažipot k neminljivim vrednotam.

Bog naj sprejme pokojnika v svoje veselje, on naj pa bo, kot je Balantič o sebi zapisal, „še dolgo, dolgo bakla nema, ki potnikom samotnim v noč gori“.

mali oglasi

(Nadaljevanje s 40. strani)

● TRI GRADBENE PARCELE po 1000 m² ali skupno 3000 m² ugodno prodam. So pet minut hoje od železniške postaje in tudi z avtom lahko dostopne (le 200 m od asfaltirane ceste) ter ležijo na zelo lepi razgledni točki v Rogaški Slatini. Cena po dogovoru. — Pojasnila daje: Vinko Jagodič, Eichenweg 31, 82 Rosenheim, BRD; ali: Alojzija Jagodič, Levstikova 6 (Pernek), 63250 Rogaška Slatina, Slovenija, Jugoslavija.

● NOVO HIŠO v Laškem, komfortno, z zemljiščem, ugodno prodam zaradi preselitve. — Pojasnila dobite pri: Kunc, Kocbekova 3 (tel. 24-224), 63000 Celje, Jugoslavija.

● NOVA HIŠA v Mariboru, dvo-stanovanjska, 504 m² vrta, brajde, garaža, lokal, ograjena, naprodaj za 175.000 DM ali za druge devize. — STARA HIŠA pri Atomskih toplih, 78 arov sadovnjaka, cesta, elektrika in vodovod tam, naprodaj — le 5000 DM, ali v drugih devizah. — Interesenti pišite na: Ema Zupanc, Am Günthersbrunnen 15, 6000 Bergen-Enkheim, BRD.

● Poslojce z GOSTINSKIMI PROSTORI in manjšo HIŠO (2 sobi, garaža 32 m²) s parkirnim prostorom, dvoriščem in vrtom tik ob glavni cesti Jesenice—Ljubljana, ugodno prodam. Ponudbe na naslov: Stana Božič, Potoki 3, 64274 Žirovnica, Jugoslavija.

● ENOSTANOVANJSKO HIŠO z garažo, 18 arov zemlje (sadovnjak, vrt in njiva), ob glavni cesti Celje—Šentjur, 3 km iz Celja, ugodno prodam. Cena po dogovoru. — Obrnite se na naslov: Marija Klepej, 63221 Teharje 46 pri Celju, Slovenija, Jugoslavija.

● Polovico nove HIŠE-DVOJČKA v Mariboru, rra ugodnem prostoru, prodam. Obsega tri sobe, garažo in vrt; dozidava možna, prezidava stopnic nujna. — Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 6)

● Dobro ohranjeno HIŠO v lepem kraju pri Trojanah, kjer bo bodoči priključek na avtocesto, ugodno prodam zaradi nujne preselitve. Hiša je primerna tudi za gospodinjsko ali obrtno dejavnost. — Ponudbe na: Drago Cukjati, Štirnova 1, YU — 61000 Ljubljana (tel. 541197).

Vzemi in beri!

LEKSIKON DUHOVNOSTI

To važno delo je napisal Vladimir Truhlar, duhovnik, redovnik in profesor na papeški univerzi „Gregoriana“ v Rimu (umrl 4. jan. t. l.). V njej je obdelal vsa pomembnejša vprašanja s področja duhovnosti po abecednem redu. Delo, ki ga je izdala Mohorjeva družba v Celju, zelo priporočamo.

Predragi braki!

Ze tretja številka letošnjega letnika Naše luči je pred Vami. Kot lahko opazite, smo revijo letos vsebinsko malo spremenili, tehnično pa tudi. Upamo, da Vam je všeč.

To pot Vas posebej prosimo za sodelovanje. Kako naj sodelujete, boste vprašali.

Najprej s tem, da sami revijo čim prej plačate, potem pa da jo skušate razširiti v svojem okolju: da posojate svoj izvod v branje tudi drugim, še boljše pa, da pridobite zanjo nove naročnike. V tisti meri, v kateri hodijo naši zdomci iz Zahodne Evrope dokončno domov, bi morali pridobivati Naši luči nove naročnike, da bi ji finančno zajamčili življenje.

Potem lahko sodelujete s pošiljanjem fotografij (črno-belih ali barvnih) slovenskih krajev, posebno tistih, ki so le malokdaj objavljeni.

Tudi pisma uredništvu so velika pomoč. In to ne le takšna s hvalo. Kritika je največkrat najboljši kažipot za urejevanje. Res pa je, da lahko zaradi pomanjkanja prostora le sem in tja kašno pismo objavimo. Pa saj menda ne gre predvsem za objavo: glavni namen je z novimi idejami reviji pomagati.

Za še odličnejšo pomoč bi mi pri uredništvu imeli to, če nam pošljete izrezke iz tujih časopisov (s točnim naslovom časopisa, krajem izhajanja in datumom), ki pišejo o dogajanju doma; ali pa če nam pošljete barvne posnetke slovenskih motivov (samo diapozitivov, velikih 6 krat 6 cm) za naslovno stran.

To je nekaj načinov. Prepričani smo, da nam bo ta in oni kakorkoli pomagal.

Lepo Vas pozdravljamo!

Vaši uredniki

Kranjska gora je znano letovišče s čudovito gorsko okolico v gornji savski dolini.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 19

„Moral je čutiti zaupanje do vas,“ je pripomnil Nicholas Black.

„Ni imel razloga, da mi ne bi zapal. Jaz sem bil politični izgnanec. Vedelo se je, da je bilo moje nagnjenje proti vladi.“

Slikar se je nasmehnil in čakal na naslednje vprašanje. Razočaranje se je pokazalo na njegovem obrazu, ko se je Meredith omejil na pojasnilo:

„Najbrž veste, doktor, da je v primeru beatifikacije dovoljeno pričati tudi ljudem, ki niso katoličani, če hočejo pričati. Rad bi se porazgovoril z vami o tej zadevi, kadar bi vi sodili to za primerno.“

„Kadar koli, monsinjor.“

In Meyer je hvaležno pomislil: „Ta človek je večji, kot sem si mislil. Ne bodo ga zlahka spravili v past.“

Ana Luiza je živahno prekinila molk.

„Verjetno vam tudi oče Anzelm lahko veliko pomaga, monsinjor. On je zelo blizu vaščanom. Vi ste tudi poznali Neroneja, oče. Ali ni res tako?“

Anzelm je hrupno odložil vilice in spil drugi požirek vina. Glas mu

je znatno naraščal in njegov poudarek je postal zmeraj bolj surov.

„Nikdar nisem imel dobrega vtisa o tem človeku. Vtikal se je preveč. Vsakdo bi lahko mislil, da je bil duhovnik. Komaj je koga vrtalo v trebuhu, je že bil pri meni. Hotel je, da bi brž tekel s poslednjimi zakramenti. Neke noči bi me po njegovi krivdi skoraj Nemci ustrelili. Od tedaj naprej sem se branil po policijski uri ven.“

„Pozabil sem,“ je dejal mirno Meredith, „da ste imeli Nemce. Hudo je moralo biti.“

„Zasedli so dvorec,“ je ũrno vskočila grofica. „Skoraj ves čas sem se morala razgovarjati z njimi. Bilo je strašno. Nikdar v vsem življenju nisem užila toliko strahu.“

Nicholas Black si je obrisal tenke ustnice in se tiho smejal za prtičkom. Predstavljal si jo je, kako se sprehaja z zavojevalci, kako ljubimka z roko v roki s kakšnim plavalasim stotnikom in kako lega z njim v veliki baročni sobani za žametne zastore, medtem ko vaščani umirajo od gladu zunaj železnih vrat in kamnitega obzidja. Omejitev gibanja v dvorcu? Lahko bi jo drugače imenovali. Z nekoliko potrpežljivosti bi odkril vso zgodbo Ane Luize de Sanctis.

Blaise Meredith je bil videti nedostopen za posmeh in je nadaljeval:

„Na prvi pogled se zdi, da je Giacomo Nerone deloval kot nekakšen posrednik med vaščani in

zasedbenimi četami. Kaj menite o tem, gospa grofica?“

„Da gre verjetno za pretiravanje. Pretežni del posredovanja, če ne vsega, sem opravila jaz. Kadar so postali odnosi v majhnem naselju napeti, so me moji služabniki obvestili in jaz sem šla k poveljniku... na zelo uraden način, se razume. Na splošno sem dosegla sodelovanje. Menim, da je Nerone pretiral s svojim vplivom, da bi se bolj uveljavil pred vaščani.“

Strežniki so v tistem trenutku začeli odnašati krožnike, da bi postregli z drugo jedjo. Meredith ni hitel z naslednjim vprašanjem in Nicholas Black je izrabil tišino, da je sam zastavil namerno vprašanje.

„Ali je dokončno dognano, kdo je bil ta človek in odkod je prišel?“

Ana Luiza de Sanctis je imela opravka s strežnikom. Meyer je nerazumljivo molčal, oče Anzelm je pil drugo čašo vina in po morečem premoru je začel navsezadnje pojasnjevati Meredith.

„Nikdar ni bilo dognano do polne jasnosti. V začetku so ga imeli za Italijana. Zdi se, da so kasneje mislili, da bi utegnil biti član zavezniških enot na jugu, morda Anglež ali Kanadčan.“

„Zanimivo,“ je dejal slikar. „Bilo je na tisoče ubežnikov na samem italijanskem odru.“

„Tudi to je mogoče,“ je odvrnil Meredith. „Upam, da bom to odkril v bolj natančni obliki.“

„Če je bil ubežnik, ne more biti svetnik, kajne?“

„Zakaj ne?“ je vprašal Meyer z nenadnim zanimanjem.

Slikar je razprl roke z narejeno skromnostjo.

„Nisem teolog, vendar vsak vojak napravi prisego, ko vstopi v vojsko. Prelomiti prisego bi bil greh, ali ne? In ubežnik bi živel v nenehnem grešnjem stanju.“

„Kot človek brez vere mislite po krščansko,“ je dejal Meredith z rahlim podsmehom.

Pri mizi je bilo čuti hudomušno smejanje in slikar je zardel od zadrege.

„Zdi se mi, da je zastavitev vprašanja logična.“

„Popolnoma logična,“ je dejal Meredith. „Vendar obstajajo lahko še druga dejanja. Človek se ne

more s prisego zavezati, da bo delal greh. Če se zahteva od njega greh pod službeno prisego, se je dolžan upreti."

"Kako je moč to ugotoviti, monsijnor?"

"Opirati se moramo na zapriseženo pričevanje tistih ljudi, ki so ga poznali bolj globoko. Nato mora sodišče preučiti vrednost pričevanja. Zadeva je dolgotrajna."

"Kar človeka silno moti pri vas, Rimljanih," je dejal nenadno oče Anzelm, "je to, da ne vidite najpreprostejših stvari, čeprav vam jih pomolijo prav pod nos..." Njegov glas je postal tako hripav in jecljajoč, da so se povabljenca zaskrbnjeno spogledali, grofica pa obdedela vsa toga na svojem stolu. Stari duhovnik je nadaljeval, čeprav se mu je zatikalo: "Vsi govorijo, kot da ne bi vedeli. Vsi vemo, kdo je bil. Jaz sem vedel. Doktor je vedel. Gro..."

"Pijan je," je trdo in naglas vzkliknila grofica. "Žal mi je tega prizora, monsijnor, vendar ga je treba takoj spraviti domov."

"Star je," je dejal umirjeno Meyer. "Jetra mu ne delajo dobro in treba je le kake malenkosti, pa mu postane slabo. Jaz ga odpeljem."

Starček je s kalnim pogledom objel omizje, skušajoč najti nit svojih misli. Osivela glava mu je omahovala in tenek curek vina mu je potzel iz ohlapnih ust.

"Pietro vas lahko spremlja," je dejala oblastno grofica.

"Jaz grem," se je ponudil Nicholas Black.

Meredith je odmaknil stol in vstal. V njegovem naravnem in jasnem glasu je bil nov odtенок.

"Duhovniški sobrat je. Jaz z doktorjem ga bom odvedel."

"Peljite se z mojim avtom," je dejala Ana Luiza de Sanctis.

"Bolje je, da gre peš," je mirno opomnil Meyer. "Zrak mu bo dobro del. Saj ne živi daleč. Pomagajte mi monsijnor."

Skupaj sta ga spravila od mize, ga odvedla k vratom in ga podpirala po poti navzdol.

Nicholas Black in grofica sta se spogledala prek mize. Čez nekaj časa je slikar obzirno dejal:

"Za las smo se rešili katastrofe, ali ne, dragica?"

"Pojdite k vragu!" je odgovorila grofica in ga pustila samega, medtem ko se je on po kozje režal nad polomijo grofičine večerje.

Na poti v vas, ko jima je oče Anzelm visel na ramenih in cepetal v ritmu njunih korakov, je Meredith presenečeno ugotovil, kako nič težak ni. V salonu in pri mizi se mu je zdel zavaljen in neotesan. Sedaj je bil le slaboten stavec z nabreklih trebuhom, zabuhlimi lici in omahujočo glavo, ki je nekaj momljal, se slinil in se ju oprijemal kot kakšen neboljnen in bolan otrok.

Meredith, ki je le redko videl kakega pijanega in še nikoli opitega duhovnika, je najprej začutil gnus, potem pa živo sočutje. To se je dogajalo nekaterim ljudem, kadar jih je strah pred življenjem zmagoval. Do tega so prihajali, kadar so jim zavoljo starosti pojemale zmoglosti in se jim je tkivo okvarilo in je volja začela oklevati pod težo časa in spomina. Kdo bi mogoč ljubiti takšno človeško razvalino? Koga je moglo brigati, ali ta živi ali umrje, ali pa, ali se njegova duša pogubi za vso večnost, če je sploh imel dušo po toliko zapravljenih letih?

Meyer se je brigal, vsaj toliko, da ga je obvaroval večjih nespodobnosti, da je prosil oproščenja zanj, da je pustil, da se mu je oprl na ramo in prišel s svojimi nogami do doma. Meyer, Jud v ponošeni obleki in ne posebno na dobrem glasu, je čutil skrb zanj. On je ra-

Selca, staro središče Selške doline, znano po mogočnih zidanih hišah.

zumel, kaj se dogaja s človekom, ki mu odpovedo jetra in prostata in ki ne more držati žlice naravnost zavoljo vnetja sklepov: to mu pokveči sklepe.

Kaj pa njega, Blaisa Mereditha, je kaj zanimalo? Mu je bilo kaj mar ali pa je bil le zavoljo svoje bolečine v želodcu tako zaskrbljen, da ni mogel uvideti, da so še nizekotnejši načini smrti in hujše muke od njegove?

Žvečil je ta brezokusni grizljaj, ko so dospeli do župnišča. Otela sta se ga in ga naslonila na steno. Meyer je močno potrkal na vrata in kmalu sta zaslišala znotraj drsajoče korake. Vrata je odprla debela starka, oblečena v brezoblično črno haljo in z umazano nočno čepico na razmršenih laseh. Gledala ju je zaspano.

"Pijan je," ji je prijazno povedal Meyer. "Privedla sva ga domov. Najbolje je, da ga spravite spat, Roza."

Prijela je Anzelma za roko in ga skušala spraviti noter. "Hodi, norček! Roza te bo spravila v posteljo in pazila nate..."

Toda Anzelm se je zagugal, se spotaknil in bi padel, ko bi ga ne bil Meyer ujel. Zdravnik je dejal z odločnim glasom Meredithu:

dalje na 38. strani

domača šola

STARŠI NAS VARUJEJO

Kaj je tole? Blazina, ja. Kaj je v njej? Kdaj jo potrebujemo in za kaj? Kje leži? Kako prijetno je nanjo zvečer, ko smo utrujeni, položiti glavo!

Tudi blazino smo prejeli v dar. Hvala staršem zanjol!

Kako je zvečer doma?

Mama odnese otroka v mehko posteljo. Pokažite, kako! Potem mu pove pravljico za lahko noč, da bi otrok čim slajše zaspal in se drugi dan spet vesel prebudil. Potem še enkrat pogleda, če je dobro pokrit, ga poljubi, nazadnje pa pokriža: „Naj te varuje močni Bog! V imenu Očeta...“

Medtem zaklene ata vrata v stanovanje, da bi bila vsa družina varna. Tudi on pokriža malčka in prosi močnega Boga za varstvo.

Čeprav je ata velik in močan, ne more sam obvarovati otroka pred vsemi nevarnost-

VRABČEK

Vrabček, mlad lenuh,
vrabček potepuh,
culico je nosil,
milosti je prosil:
„Vrabček, revež jaz,
prosim, prosim vas!“

Lastovka gospa
mimo je prišla
in se posmejala,
vbogajme nič dala:
„Zdrav in čvrst in mlad,
služil bi enkrat!“

Nič se ni kesal,
dalje se podal,
šel za plotom krast je,
toda ujel se v past je.
Vrabček, revež ti,
kak' se ti godi?

Vida Jerajeva

POMLADNE ROŽE

KO JE ŠE ZIMA, NAJDEMO ŽE
TELOHE IN ZVONČKE. NA
PRI-SOJNIH BREGOVIH SE SONČIJO
ZGODAJ POMLADI RUMENE TRO-
BENTICE. KMALU ZA TEM CVE-
TIJO POD GRMI BELE VETRNIČE
IN PLAVI JETRNICI. NA SKRITIH
KRAJIH ZADUHTIJO VIJOLICE.
LAPUHI PA SE ZBUDIJO NA KAM-
NITIH TLEH. IZ TRAVE GLEDAJO
MARJETICE PROTI SONCU. ŠE
DRUGE ROŽE NAS RAZVESELJU-
JEJO: POMLADNI ŽAFRANI, VRES-
JE, SPOMINČICE, JEGLIČI.

ZVONČKI

Nedaleč od naše hiše so v majh-
ni dolinici rasli in cveteli zvončki.
Njihove bele glavice so se majale
v vetru in oznanjale, da je prišla
pomlad.

Zvončke sem imela zelo rada.
Kadar sem lahko neopaženo odšla
od doma, sem hodila sedet na rob
dolinice in gledala bele glavice.
Po cele ure sem opazovala, kako
so se majale v vetru.

Nekega dne sem videla, da
zvončkov ni več veliko. Prestrašila
sem se, da mi bo kdo vse potrgal.
Večkrat na dan sem hitela v dol-
nico, a nikogar nisem videla, da
bi jih trgal. Bilo jih je pa vedno

manj, dokler ni zadnja bela glavi-
ca izginila.

Vsa nesrečna in solzna sem hi-
tela potožiti mami.

Zasmilila sem se ji. „Nič ne jo-
kaj, saj jih ni nihče trgal! Zvončki
so odcveteli.“

„Ali jih nikdar več ne bom vi-
dela?“ sem spraševala.

Mama pa me je razveselila:
„Drugo leto bodo spomladi spet
pokukali iz zemlje in jih boš lahko
gledala. Vsako leto bodo cveteli.“

Irena Jasmin

KAJ PRAVIJO PRSTI

PALEC PRAVI: PIJMO!

KAZALEC PRAVI: JEJMO!

SREDINEC PRAVI: KJE DOBI-
MO?

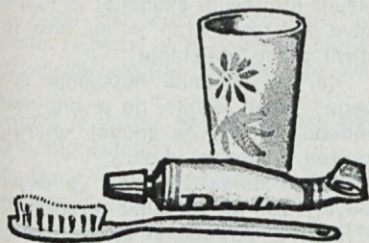
PRSTANEC PRAVI: V MAMINI
SKRINJI!

MEZINEC PRAVI: ČAKAJTE, ČA-
KAJTE, JAZ BOM VSE MAMI PO-
VEDAL!

KDO ZNA DOPOLNITI?

Mačka stika okrog hiše,
miška v luknjo jo po...
Petelinček putko čaka,
koklja v gnezdu koko...
Kužek zdirja preko praga,
goska na ves glas za...
Krotka golobica gruli,
nikdar siti pujssek...
Račka v luži hrano išče,
vrabcev polno je dvo...
V hlevu rezgeta konjiček,
buta v vrata mlad koz...
Naša Meta v hlev pokuka,
lačna kravica za...
Gospodinja žgance kuha,
v hiši zmanjkalo je kr...

ZOBNA ŠČETKA PRIPOVEDUJE

TVOJA MAMA ME JE KUPILA V TRGOVINI. ZDAJ SEM TVOJA. KAKO VESELA SEM, KADAR STISNEŠ IZ TUBE NAME ZOBNO PASTO IN ME DRGNEŠ PO SVOJIH ZOBEH. A KAJ, KO NAME TOLIKOKRAT POZABIŠ.

SEDAJ SEM ŽE ČISTO ZAPRAŠENA. NE ZAMERI MI, ČE MI BO TAKRAT, KO TE BODO ZAČELI BOLETI ZOBJE, ŠLO NA SMEH, NAMESTO DA BI S TEBOJ JOKALA!

KOMAJ DVA KOZARČKA

Okoli novega avtomobila so se zbirali otroci in odrasli. Ogledovali so ga in občudovali.

„Tako lepe barve je,“ so rekle ženske.

„Tak stroj!“ so govorili moški. „Ta potegnel!“

„Najnovejši model!“ so ugotovili otroci.

Andrej, lastnik novega avtomobila, je povabil prijatelje na kozarček vina. Prvemu kozarcu je sledil drugi, nato še tretji. Veselili so se zaradi dobre kupčije.

Potem se je Andrej odpeljal z avtomobilom. Šlo je kot veter. Toda na ovinku ga je presenetilo. Iz za hiš se je prikazal visoko naložen voz. Andrej je tako hitro zasul volan, da ga je zaneslo s ceste v jarek.

„Kdo bi si mislil! Dva kozarčka, samo dva kozarčka, pa nisem več prav videl,“ je mrmral Andrej.

TEKMA

Človek hodi, doline in hribe prehodi.

Urni konjiček priteče, človeka preteče.

Vlak zapiska, po tračnicah hiti, konjička urnega prehiti.

Avto zatrobi in zdirja, kmalu pred vsemi v dalje dirja.

Lastovica švigne v zrak, leti, leti, prva vse daljave preleti.

Izpod neba zabučí letalo in — ena, dve — premaga vse, kar leze in gre, kar vozi, teče in leta.

DOBRO JUTRO

Dobro jutro! — ti želi sonce, ko se zbudiš.

Dobro jutro! — zaželi ti mami in očetu in bratu in sestri!

Dobro jutro! — zaželi šoli, ko jo zagledaš, pa učiteljici in učitelju v razredu!

Dobro jutro! — zaželi sošolkam in sošolcem, ko stopiš mednje!

In jutro bo dobro in dan bo lep.

Branka Jurca

PAVLIHA PRI PEKU

Pavliha gre k peku, da bi si kupil za dva dinarja kruha. Pek steha kruh in mu ga da. Pavliha je videl, da je pek slabo tehtal. Zato reče, da je kos premajhen.

„Nič ne de,“ odvrne Pavliha, „boš pa laže nesel.“

„Prav,“ reče Pavliha, položi na mizo en dinar in stopi proti vratom.

Pek zakliče za njim, da je premalo denarja.

„Nič ne de,“ odvrne Pavliha, „boš pa laže štel!“

UGANKE

Kroži, jadra preko mest,
ni mu treba gladkih cest.
Nad gorami, nad vodo —
lahka krila vas neso.

Vera Albreht

mi. To zmore samo Bog, ki je mnogo večji in močnejši od ata. On nas lahko varuje pred hudimi psi, tatovi in podobnim, ne pa pred viharjem, potresom in nesrečo.

Starše, ki nas varujejo in skrbe za nas, nam je dal veliki Bog. Pred čemer nas starši ne morejo obvarovati, pred tistim nas varuje močni Bog. On je naš nebeški oče. Zapijmo in „zaigramo“ z rokami, vsak na svoj inštrument: „Močni Bog, vsi te imamo radi...“

Sedaj pogledjmo, pred čem vsem nas Bog varuje! Pred potresom. Vsi: „Hvala ti, močni in veliki Bog!“ Pred povodnijo. Vsi: „Hvala ti...“ Pred požarom... Pred zmrzaljo... Pred bliskom...

Zapijmo: „Pa še te bomo imeli radi...“ Radi ga bomo imeli z lepim pokrižavanjem.

SEDAJ PA POSLUŠAJTE:

Kmalu za tem, ko je Vilko zaspal, se spet prebudi. Pokliče mamo. Nič. Pokliče ata. Nič. Pokliče sestrico Milko. Ta se zbudi. Skupaj ugotovita, da staršev ni doma. Odšla sta na obisk k znancem. Vilko joka. Milka pa pravi: „Nič ne jokaj, saj sta naju ata in mama pokrižala, preden sva zaspala!“

Vilko vpraša: „Pa če se njima kaj zgodi?“

Milka: „Nič se jima ne bo zgodilo. Tudi jaz sem nju pokrižala. Bog ju varuje. Kdor pravilno se pokriža, Bog se mu približa. Bog ga varuje.“

Milka in Vilko se ponovno lepo pokrižata in mirno zaspata.

Tudi ata in mama sta se srečno vrnila.

Hotel Zlatorog stoji nad izlivom Savice v Bohinjsko jezero.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 35

„Monsinjur, bolje je, da ga ne-seva v posteljo. Ženska je skoraj tako stara kot on.“

Prijela sta ga za glavo in za noge, ga spravila v hišo in ga nesla po razmajanih stopnicah navzgor, medtem ko jima je Roza Benzoni svetila z lojenko. Hiša je dišala po žaltavem in vlagi kot mišja luknja in, ko so prišli v spalnico, je Meredith opazil veliko posteljo, pregrnjeno z zamaščenimi odevami. Položila sta ga v posteljo in Meyer mu je začel odpenjati ovratnik in ga sezuvati.

Starka ga je odrinila mrmraje:

„Pustite ga, pustite ga, prosim! Saj ste napravili že zadosti škode za nocoj. Jaz bom pazila nanj. Dolgo že skrbim zanj.“

Po kratkem oklevanju je Meyer zmignil z rameni in odšel iz sobe. Meredith je šel tipaje za njim po škripajočih stopnicah in skozi zatohli zrak v dobredejni hlad zvezdane noči.

Meyer si je del havano med ustrnice, jo prižgal, globoko vdihnil in se postrani ozrl na Mereditha z razmišljajočim pogledom. Hladno ga je vprašal:

„Ali ste se pohujšali, monsinjor?“

„Smili se mi,“ je dejal Meredith po tihem. „Zelo se mi smili.“

Meyer je napravil malodušno kretnjo.

„Polovico krivde ima Cerkev, prijatelj. Pošlje ubogega vruga, kot je Anzelm, v kraj, kot je ta, ko je bil komaj na pol vzgojen, brez plače in kakršne koli zaščite, in pričakuje, da se bo ohranil samski skozi štirideset let. Saj ni nič več kot kakšen kmet in ne izmed najrazumnejših. Srečo je imel, da je našel žensko, kot je Roza Benzoni, ki ga ustrahuje in opere.“

„Vem,“ je dejal Meredith zamišljeno. „To je tisto, kar me je najbolj ganilo. Videti je bilo, kot da bi bila žena. Ona... ga ima rada.“

„Vas preseneča, monsinjor?“

„Spravlja me v zadrego...“

Meredith je odkimal z glavo, kot bi hotel pregnati težke sanje. „Vse življenje sem preživel v duhovništvu in menim... menim, da sem ga zapravil.“

„Tedad sva dva,“ je razumevajoče dejal Meyer. „Pojdiva k meni na dom in vam bom postregel s kavo.“

V nizki in temačni kuhinji Meyerjeve koče s čisto preprostim pohištvom in vrsto bakrene kuhinjske posode, ki se je svetila od skrbne roke Nine Sanduzzi, se je čutil Meredith enako sproščenega in enako domačega kot v hiši škofa Avrelija. Čutil je enako hvaležnost, toda to pot hitreje in manj zavestno. Dobro se je zavedal, kako potrebuje prijateljstva, in pri-

pravljen je bil prehoditi več kot pol poti, da ga najde. Medtem ko je Meyer pripravljaj skodelici in kupal kavo ter rezal kruh in sir, mu je stavil drzno vprašanje:

„Kaj je pomenila nocojsnja večerja? Videti je bilo, da je bilo vse vódeno, nisem pa mogel odkriti, kakšen pomen bi imelo?“

„To je dolga zgodba,“ je dejal Meyer. „Da bi jo lahko predstavil v redu, bi potreboval časa. Srečanje je bilo zamisel grofice. Ona vam je nameravala pokazati tip ljudi, s katerimi boste morali imeti opravka, in da bo veliko boljše če se naslonite nanjo in ne na nekaj tepcev, kot sva Anzelm in jaz.“

„Imel sem vtis, da se je bala, o čem se bo govorilo.“

„Tudi to,“ je pritrdil Meyer. „Vsi smo se dolgo časa bali.“

„Mene?“ je vprašal Meredith presenečno.

„Nas samih,“ je s prisiljenim nasmehom priznal Meyer. „Vsi ki smo bili nocoj tam, smo bili na en ali drug način vmešani v življenje in smrt Giacoma Neroneja. Noben den nima čistih rok.“

„Tudi Anglež, slikar, ne?“

„On se je v to zapletel kasneje. On je posebež... in se je navdušil nad Paolom Sanduzzijem. Dosegel je pomoč grofice, da bi ga zapeljal.“

Meredith se je zgrozil.

„To je vendar pošastno!“

„Človeško je,“ je dejal Meyer mirno. „Boljše bi zvenelo, ko bi šlo za dekletce namesto za dečka, a zamisel je ista.“

„Grofica je dejala, da ste vi privolili, da bi deček delal v dvorcu.“

„Lagala je. Premetena sleparka je, zato ji je težko pomagati.“

Prinesel je kavnik na mizo in nalil kadečo se tekočino v glinasti skodelici. Nato je sédel nasproti Meredithu, ki ga je osuplo gledal.

„Zelo odkriti ste, doktor, zakaj?“

„Nekaj sem spoznal, zelo pozno v življenju,“ je dejal Meyer z odločnim glasom. „Nemogoče je pokopati resnico o Giacomu Neroneju zadosti globoko in sedaj nam je okužila noge. Vi boste prišli do resnice prej ali slej in po mojem jo morate spoznati takoj. Tako se boste lahko v Rim hitro vrnili in nas pustili v miru.“

„To pomeni, da ste vi pripravljeni pričevati?“

„Ja.“

„In je vaš edini nagib resnica?“

Meyer ga je naglo pogledal in prvič zagledal v koži Blaisa Mereditha inkvizitorja. Previdno je dejal:

„Ali je važno, kakšen je moj nagib, monsijnor?“

„Barvo dá pričevanju,“ je odvrnil Meredith. „Lahko zatemni resnico, resnico o duši nekega človeka.“

Meyer je resno prikimal. Razumel je vidik. Po premoru je odgovoril:

„Kolikor je lahko človek pošten glede nagibov, sem pošten. V svojem življenju sem doživel polom. Sam nisem gotov, zakaj. Tudi sem bil udeležen pri smrti Giacoma Neroneja. Zmotil sem se pri tem, vendar mislim, da se nisem zmotil v svoji sodbi o njem. Pogovoriti se hočem o tem, da mi drugi to osvetli. Drugače bom končal kot stari Anzelm s sfrknjenimi jetri, ker se ne morem soočiti s svojo moro... Zato se vas bojim tako kot drugi. Če vam ne morem zaupati, vam ne bom mogel govoriti.“

Meredithove oči so se mu razigrano zablisnile. Radovedno ga je vprašal:

„In zakaj mislite, da sem jaz vreden vašega zaupanja?“

„Vi ste toliko iskreni, da vas je sram samega sebe. In to je precej redko v Cerkvi in zunaj nje... Spijte sedaj kavo in pogovoriva se, preden vas spravim v posteljo.“

Vendar se je pogovor za Mereditha za tisto noč končal. Prvi požirek kave mu je povzročil gnus, bolečina v želodcu se je prebudila in Meyer mu je pomagal oditi na vrt, da je izbljuval žolč in kri, ki sta ga dušila. Ko je krč pojenjal, je položil Mereditha v svojo posteljo in mu začel tipati upadli želodec, stiskajoč trdi in smrtonosni tvor, ki se je razraščal ob želodčni steni.

„Kaj vam večkrat tako pride, monsijnor?“

„Zmeraj pogosteje,“ je s težavo povedal Meredith. „Najhujše je ponoči.“

„Koliko časa vam dajejo?“

„Dvanajst mesecev. Morda še manj.“

„Razdelite na polovico!“ mu je odkrito dejal Meyer. „Nato razde-

lite še na pol in boste bliže resnici!“

„Tako kmalu?“

„Vi bi morali biti v kliniki.“

„Hočem ostati pokonci, dokler se da.“

„Skušal vam bom pomagati,“ je dejal Meyer z neustavljivim občudovanjem. „Vendar, če se bo to ponavljalo večkrat, bo potreben čudež.“

„To je, za kar hoče škof da bi prosil, za čudež.“ Meredith je povedal to, ker je hotel s šalo zavrniti novo bolečino, ki se je napovedovala, a Meyer je kot pes za kost pograbil za stavek.

„Ponovite!“

„Škof hoče, da bi jaz prosil za znamenje, za otipljiv dokaz o svetosti Giacoma Neroneja. Nekatera ozdravljenja, o katerih se govori, so lahko čudežna, vendar je dvomljivo, da bi jih lahko pravno dokazali... Moje bi bilo edino, ki bi preneslo preiskanja.“

„In kaj ste rekli na to, monsijnor?“

„Manjkalo mi je poguma, da bi pristal.“

„Rajši prenašate bolečine, kot jih imate sedaj in ki bodo še prišle!“

Meredith je pritrtil.

„Tako se bojite svojega Boga, prijatelj?“

„Nisem gotov o tem, česa se bojim... Je, kot če bi me prosili, naj skočim skozi papirnat obroč, onstran katerega je lahko tema ali pa najvišje razodetje. Ne

Podružnična cerkev na Bitnjah. Zadač Črna prst.

najdem druge poti kot skok — pa vendar nimam poguma, da bi to napravil. Ali se vam zdi zelo čudno, doktor?“

„Čudno je res, vendar ne tako zelo,“ je dejal zamišljeno Meyer. „Čudno je za človeka, kot ste vi; če bi šlo zame, bi bilo razumljivo.“

Pomislil je na papirje Giacoma Neroneja, ki so ležali nedotaknjeni v njegovi pisalni mizi, in na strah, ki se ga je pollaščal vsakokrat, ko jih je skušal odpreti.

Vendar ga Meredith ni prosil za pojasnilo. Zaprl je oči in se ulegel vznak, bled in izčrpan. Meyer ga je pustil dremati, do polnoči, potem ga je prebudil, ga spremil do graščine in naročil vratarju, naj ga odvede v spalnico.

O polnoči je tudi Nicholas Black še čul. Sedel na postelji in kadeč cigareto je z globokim zadovoljstvom ogledoval sliko s Paolom Sanduzzijem, ki je bila postavljena na stojalo nasproti odstrtim zastorom. Lego je skrbno izbral, da bi padala luč na sliko iz pravega kota. Zdelo se je, da beli lik dečka izstopa iz temnega lubja drevesa trpinčenja. Rdeče ustnice so se smehljale možu, ki jih je naslikal, in bleščeče oči so zrle zakrito in goljufivo prihodnost.

drugič dalje

mali oglasi

poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 10)

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mi!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● OVERJENE PREVODE iz slovenščine in srbohrvaščine kot tudi pravno pomoč nudi M. GRATZ, 8 München 50, Menzingerstr. 195, telefon (089) - 8 12 18 20.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overovim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● SLOVENSKI FANT, 32-leten, miren in pošten, že več let zaposlen v Nemčiji, želi spoznati pridno deklo od 24 do 32 let staro. Prednost imajo v Nemčiji zaposlena dekleta. En otrok ni ovira. Odgovoril bo na vsako pismo. Slika zaželeno. — Njegov naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 4)

● SLOVENKA, 22 let, 170 cm, nemadeževane preteklosti, tuja državljanica, zadnje leto univerze, govoreč par svetovnih jezikov, želi resnega znanja z mirnim, konservativnim, vsaj idejno vernim Slovencem, 23—30 let starim, samskega stanu. Slika zaželeno (bo takoj vrnjena). — Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 7)

● SLOVENKA, 40-letna, samska, 165 cm, velika, preprosta, a vendar inteligentna, prijetne narave, v Zah. Nemčiji, želi spoznati zaradi možitve poštenega Slovenca, ki nima kakih obveznosti. Slika zaželeno. — Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem (desnem) stolpcu te strani spodaj. (Št. 8)

● SLOVENKA, 28-letna, izobražena, zaposlena že več let v Zah. Nemčiji, želi spoznati poštenega fanta, starega do 35 let, nealkoholika. — Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete

● GOZDNE DELAVCE, Slovence, ki znajo ravhati z motorno žago, iščemo za Zah. Nemčijo (blizu Heidelberga). Nastop takoj. Zelo dobra plača, za stanovanje preskrbljeno. Javite se na telefon 06223 - 1831, in sicer po 18. uri zvečer, zaradi natančnejših pojasnil.

● KUHARJA(-ICO) iščem za slovenski lokal na otoku v Zah. Nemčiji (na severu). Biti mora dobro kvalificiran in imeti urejena vsa dovoljenja. Zaslужek po dogovoru. — Ponudbe pošljite na: Janez Žvan, 2941 Langeoog, Suderdünenring, BRD; tel. 04972/833 (od 9. do 12. in od 16.30 do 22. ure).

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiem, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Vinoko Levstik.

● MAGNETNI IN IONSKI VALOVI ZA REGENERACIJO TELESJA uspešno zdravijo srčne, sladkorne in želodčne bolezni, visoki krvni pritisk, astmo, gripo, kašelj, depresijo itd. Cena aparata DM 375.— in poština. Patentirano. Pošljemo prospekte. Naročila sprejema JODE, 8 München 2, Marsstr. 2, BR Deutschland.

● Dragi rojak! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN — Möbeltransporte, Biesenstraße 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, telefon: 02103 - 23 62. Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RUDARSKE SVETILKE, stare, in druge antikvite, ugodno kupim. — Ponudbe pošljite na: Dr. Marjan Urh, Ortbergstr. 4, D-425 Bottrop, BRD. (Tel. 02142 / 2 83 96).

● VRSTNO HIŠO, novo (3 leta), z garažo in vrtom v bližini Ljubljane, ugodno prodam. — Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 9)

● TRISOBNO STANOVANJE, novejše, komfortno, z garažo, v Ljubljani ugodno prodam. — Ponudbe pošljite na naslov: Drago Šoba, Zaloška cesta 83, YU-61000 Ljubljana.

● OPOZORILO: Nadaljnji inserati so na strani 33!

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslavlani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šillinge (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pism za tujno.

povejmo po domače!

BOJEVATI SE —

za svobodo, s sovražnikom; dvom se bojuje z upanjem; bojevati se sam s seboj; vse življenje se je bojeval z revščino; dolgo se je bojeval za dekletovo naklonjenost; bojevati se za pravico z besedo in peresom; bojevati se z ramo ob rami; bojuje hude duševne boje.

BOK —

upreti roke v boke; meč mu je visel ob boku; riba s progami na bokih; zibanje v bokih; roke v bok!; ležati na boku; avto se je prevrnil na bok, ladja se je nagnila na bok; vpasti sovražniku v bok, napasti z boka; lahko ga postavimo ob bok najboljšim režiserjem; stali so bok ob boku.

BOLAN —

že celo zimo leži bolan; naredil se je bolnega; bolan na pljučih; bolan na smrt, za smrt; bolan za jetiko, za rakom; revež je ves bolan; govori z bolnim glasom; bolan obraz; bolne sanje; bolna razdraženost; bolna duša; kar bolan je od sreče; bolan od domotožja; bolno se nasmehni.

BORITI SE —

boril se je kakor lev; boriti se zoper obup; več ur se je boril z valovi; boriti se za kruh; boriti se s solzami, s spancem; boriti se skozi zamete; že štiri dni se krepko bori s cvičkom; v Parizu se je hudo boril s francoščino; boriti se z mlino na veter.

CEDITI —

bleda svetloba se je cedila skozi zamazana okna; polž cedi slin; smreke cedijo smolo; mokra drva se cedijo v peči; dojenčku se cedijo slin po bradi; kri se mu cedi po licu; dež se cedi iz oblakov; leno cediti besede skozi zobe; naro-

či si vina in ga počasi cedi; ti si dobil vse, mi pa lepo slin cedimo; kako jo cedi za namil; tam se cedi med in mleko; slin se mu cedijo po klobasi; vino se je kar cedilo od miz; kar cedi se od prijaznosti.

napake

(Najprej je navedena napačna raba, potem pravilna.)

kje da tiči → kje tiči;
dali misli resno → ali misli resno;
daleko najboljši → daleč najboljši;
daljnji kraji → daljni kraji;
nadaljna preiskava → (na)daljnja preiskava;
dalekoviden, dalekosežen → daljnoviden, daljnosežen;
z dneva v dan → iz dneva v dan;
svoj živ dan tega ne pozabim → svoj živi dan;
ziniti tjavendan → tjavdan, tja v tri dni;
današen → današnji;
dati kot dar → dati v dar, za dar;
data, date → dasta, daste;
dati izraza veselju → izraziti, pokazati veselje;
ni dana možnost → ni moči, ni mogoče;
pogoji niso dani → ni pogojev;
dati kaj na debato → v debato;
delozmožen → delazmožen;
deloželjen → dela željan;
decemberski → decembrski;
velik čin → veliko dejanje;
činjenica → dejstvo;
delati na tem, da bi se razmere uredile → delati na to;
delati grimase → zmrdovali se, pačiti se;
deloven učenec → delaven;
delovnik → delavnik;
deliti s kom mnenje → biti s kom istega mnenja;
mnenja so deljena → so različna, se ne skladajo;
delavni dan, čas → delovni dan, čas;
dila → deska;
marela → dežnik (*vendar*: narodne noše z rdečimi marelami, branjevka razpne široko marelo na trgu);

beseda literatov

MARTIN KRPAN

(Izreki)

Da bi se le vsi ljudje vselej držali svojih besedi tako, kakor se mislim jaz, ako me Bog ne udari, pa bi nihče ne vedel, kaj se pravi laž na zemlji! Toda svet je hudoben ter ne pomisli, da je Bog velik, človek majhen.

Vsak človek je tak, kakršnega je Bog dal; vsak ima nekaj nad sabo: kdor ni grbast, pa je morda trobast!

Ampak vendar je vsak delavec vreden svojega plačila, to sem v cerkvi slišal.

Kar Bog dá, tega se človek ne sme braniti.

Fran Levstik

FRAN LEVSTIK

(1831—1887)

je bil doma v Spodnjih Retjah pri Velikih Laščah. Po poklicu je bil domači učitelj, urednik in knjižničar, največ v Ljubljani. Pisal je pesmi, drame in razprave o pisarnju. Najbolj znan je po klasični povesti v ljudskem jeziku Martin Krpan z Vrha.

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).
P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.
Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).
Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.
(Tel. 05522 - 26 4 04).
Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstraße 13, 6800 Feldkirch,
Vorarlberg. (Tel. 05522 - 21 5 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisdén, 3630 Maasmechelen.
Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marchinelle.
(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76
ali 64 11 72).
Ludvik Rot, Hochdähler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 02129 - 13 92).
Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).
Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).
Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).
Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 9 79 13).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43 (Kolpinghaus), (tel.
030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisdén, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).